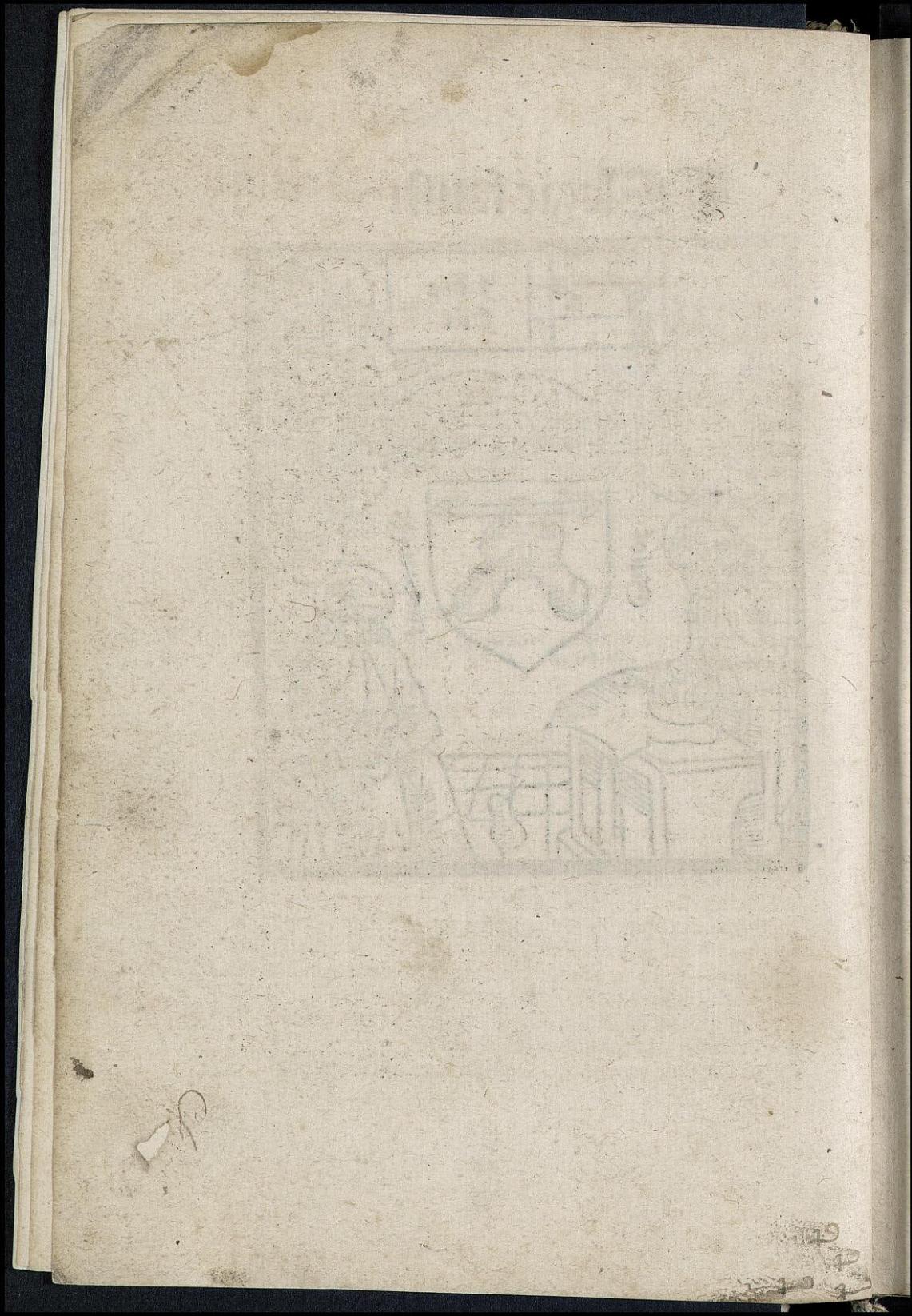

Elegie fausti et me docebas
dum hys de pano charles de valence

2

Elegie fausti

Publii fausti andrelini

foroliuensis illustris poetæ laureati ad litteratissimū
Thomam custodiā serenissimi anglici regis oratorem
bene merentem Epistola.

mnis Mortales ea lege natos esse non ignoras excel-
lentissime Thoma: ut aliquādo breuem hanc vitam
tanq; vſuarium depositum reddituri sint: homo enim
ipse adeo fluxus atq; fragilis est: vt a marco catone bulla haud
immerito appellatus fuerit. Quādoquidē aqua instar rotundæ
pilæ tumefacta q; facilime disrumpi euanescente q; soleat. Iccir
covnumquenq; diuinæ rationis partipem magnopere nitit de-
bet: vt id tādem assequatur: ad quod nicocle regem hor tabatur
Iſocrates: vt scilicet animi memoriā immortalez ſepiternāq;
relinquat. Hoc autem effici nō potest: niſi ſapiētissimum illum
ſolonem imitemur qui ſe quotidie aliquid vel docentem vel adi-
ſcentem ſenescere gloriabatur. Quod cum alij tum imp̄rimis:
Caius plinius omni ex parte facere conatus eſt. Tāta em apud
eum temporis parsimonia erat: vt cuz lector nescio quādā per
peram enūciata repetiſſer: ea interpellatione ſe amplius ver-
sus decem perdidisse dixerit: Non minori quidem ſedulitate ori-
ginem vſum fuisse cōſtat. Is enim adeo litterario ſtudio intētus
erat: vt neq; cibum abq; eruditā lectione asperfuſ ſumperit:
neq; manus vlo vniq; pugillari vacua habuerit. Publius aut
ſcipio: qui primus africanus nūcupatus eſt: vſurpare ſolitus
erat: vt a cicerone præclare ſcriptum eſt: ſe nō minus ociosum
eſſe q; cum ociosus: nec minus ſolum q; cu ſolus eſſet: Quid de
apelle ſimplici atq; artificio pictore diſseram: cui alioqui p-
petua conſuetudo fuīt: vt nūq; tam occupatā diemi ageret: quin
vel vnicam tantum lineam ducendo: artem ipsam exerceret. Is
profecto inter bruta ab omni prorsus ratione aliena connume-
randus eſt: qui nihil omnino agar: quo ſe aliquando viriſſe te-
ſtificetur. Cato non modo iusta laude non fraudandus: ſed
clarus atq; magnus ſemper habendus eſt. Quippe qui ad ex-
tremū vſq; diemi ita ætatez omniem ægit: vt ſe fruſtra natum eſſe
non existimet. cu beatissimus ſit ille: qui ex incerta atq; instabilis
fortuna minime dependeat. Sed qui ſua omnia in ſe vno dum

taxat collocet sicuti olim priuatis byas facere posuerat: eo tñ
fine: vt cuncta i deū maximū optimū referēda eē cēseat. Quis tā
inductus: tā rudit: tā exp̄ est: q ad vnguē exploratū nō habe
at æternā ipsā virtutē nullo vnq̄ casu eripi posse: Nō Socrates
letalē cicuta: non plato dyonisii tyrānū: nō cicero infensū clo
dū: nō ipsū deniq̄ antonii sola tñ virtute fretus p̄ep̄sit: irrisit
exploxit: diuina si quid virtus tñ terrenis istis rebus p̄star: q̄ tñ
splēdor in veteratæ rubigini p̄ferēdus est. q̄ sc̄tē q̄q̄ diuine cen
suit plato: ea possessionū ḡna filiis eē potissimū coparāda: quæ
neq; procellosam grādinē: neq; humana vīm: neq; louē ipsū ex
stimescerēt: qd em̄ attalicæ diuitiæ: qd placetiuaæ deliciae: quid
epicureæ voluptates vel pdesse vel durare possūt: Illæ enim
mutabiles atq; caducæ breui dillabūt. hæ vero: vt illustris hy
storicus ait: corpus animiq; virilē effeminat: nā vt mollē illuz
sardanapalum sileā: hānibal strenuus vt vir t imperator: postq;
canen si pugna romanis opes attriverat adeo cāpanis delicijs
atq; voluptatibus elāguit: vt qui facile romā ipsam expugnare
potuisset neq; p̄sp̄era fortuna: neq; parta victoriavit sciuerit: o
victoriā nō tali epy cureo porco: Sed cæsariana potius festina
tiōe dignā. Itaq; dū exiguū hoc corporisculū vitales auras carp
serit: nullus vnq̄ labo: tā asper: tāq; difficilis erit: quē ītrerido
pectore acrenidēti vultu nō subē: vt si corp⁹ īminutū atritūq;
puluerē resoluēdū sit. Saltē nomē ipsū ob oī obliuiois iniuria
assertū esse videatur. Et eo magis ociosæ vitæ p̄tinuos suds
res anteponā quo ob hāc cādē imortale famā achilles brenem
admodū vitā: hercules autē duros potius labores q̄ promissam
voluptatem elegisse fertur: hi pfecto sicutis gerrhis vaniores
ablectioresq; habēdi sūr: q̄claroz viroz bñfacta īimitāda eē nō
arbitrētur: sicut anhelans equus vrgētibus calcaribus ad tan
gēndā mætā accelerat: Ita generosus animus acrioribz stimu
lis ad superandā alienā virtutez p̄mitur: quod quid ex p̄opeiana
atq; cæsariana æmulatōe vel me tacēta cōpertū est: illa enī tam
magna tāqz i testiuā fuit vt alter parē altervero supiorē pati nō
posset. Ea de cā bactenus perire tēpus oē arbitratus sū: quod
vel publicæ interpretationivel multæ cōpositioni: vel disciplinis
varijs ediscēdis nō impartiuerim: vt platonicū illud dogma ob
seruarē: quod ortus n̄i partē nobis ip̄is partē amicis patriæq;
vendicauit: t si aristoteles bono viro solam tantū vel actionem

vel contemplationem adiudicauit. Ad hæc amoy meorum in
luiaz bono n̄ ēsem libros quatuor p̄æcius: ea sc̄z c̄p̄elatæ qua
nūdum prima lanugo iuuenilivultu pullulare cooperat. vt autē
luiā ipsa guielmo rupeforti totius franciæ cancellerio nunq̄
satis laudato: Ita et elegias vigiti: partim iuuenili calore: par
tim maturiori ætate cōpositas atritulati. Quæquid extinctum
nisi veris lachrymis: et eis quid assiduis lugere: oīm profecto
quos terra sustinet: ingratisimus essem: tanta in me et liberali
tate: et patrocinio usus est: quippe qui vnicum emporiuз esset:
ad quod tuto litterati omnes viri cōfugere: Cæterū de tā abso
luto: tāq̄ cōsumato viro satius silendū esse duxi: q̄ oīm pauca
dicere. Immēsa siquid laus breuiuscula orōe comprehēdi non
potest: q̄uis id vel tucy dides vel lysias: vel crispus salustius at
rētare nūtatur. Ni multiplici: ac quotidiana interpretatione di
strictus esse: Jā oēs tū græcas tū latinæ bystorias ego carmi
ne cōplexas edidisse: vt laboriosissimū illud opus de vera religi
one il̄criptū conticescā. Nihilominus buccolicū carmen quoti
diano prope cōvictio flagitatū emitta. Cum primum a guielmo
gualtero certior factus fuero: cui nā lucubrations illæ iure de
dicādæ sint: quod quid iam diu actū esset. Nisi eand̄ fortunā ad
uersam habuisset: quæ sēper bonos: et gnauos viros infestare
deprumereq; solet. Uerū enī vero quo magnanimus vir graui
orē calamitatē æquo aīo patit: eo maiore demū gliaz p̄seq̄tur.
Nō possū profecto nō vereri mi thoma: ne malivolētia potius:
q̄ benivolētiam capte: si cætera opera mea adhuc interrupta
Impfecta p̄ nominē. Tāta enī vel ignoratiū incredulitas: vel
Inuidoz iniquitas est: vt ea iniquouis etiā disertissimo laborio
sūssimoz viro incredibilis existimēt: quæ obtusi: atq; socordes
ipsi nō modo nō attingere: s; ne cogitare quid possint. Omitto
igitur satyras decē: christianū adūctum: epigrāmata ducenta:
sphæricū dialogū: mozales centū eplas: et latinæ linguæ ob
seruatiōes rubiginosā barbarie p̄roflus a veteroso: ni falor;
situ vindicantes. Utinaz opa tua eo tānd̄ ocio frui possim: quo
non soluz rudē: et indigestā hanc molē expoliā. Sed ex eadem
officina mea exeat adhuc longe maiora: quæ in publicū sum
elaborata fuisse videātur: vt vētura posteritas nō solū mihi ip̄i
sed etiam beneficio in me tuo debeat. Interea quo plenior ob
sequio gratissimū cliētem demererī censearis: elegiarū mearuz
libellum terciū nomini tuo dedicauit. Ego enim in referēda
a. iii.

gratia summa ope adnitor feraces agros multo plus afferetes q̄ acceperunt iurari. ut magnatum viri peculiare officiū esse solet vñiquenq; bene merentem liberalitate ac munificentia sua de vincere: ita et summae quid in gratitudinis dānandus est is: qui accepto bñfficio maiorez mēsuram suggeste p̄sertim facultate non reddat. Sicuti hēsiodum poetam: cui marcus tullius aspulat^r est: p̄cepisse legimus. In gratitudo em̄: vel apud efferos persas: ita execrabilis est: vt quod ea deshabilius sit: certe ad meniatur nihil.

¶ finis

¶ Publī Faustī andrelini

foroliuēsis illustris poetæ laureati ad guelimum rupifortem
eminētissimū franciae cancellariū elegiaz liber primus incipit.

¶ Argumentum

Aduersa fortuna æquo semper animo ferenda est. Is em̄ quis a fortuna ipsa in ima deiect^r fuit: ab eād plerūq; in altū extollitur: sicuti faustus longa et varia tempestate iactatus optatum tanto portū intravit: quāobrem adiutori deo grās soluēdas esse censet. Nam qui letalem agritudinem euaserit. Is oīno debet salutifero medico obitas ac sépiternas gratias agere. Ad hæc faustus ipse muēra vel a minimo quo quis paupere ad se se missa ita memori pectore insigīt: vt inde nullo vñq; tēpore diuelli possint: qm̄ non tam oblatum munus q̄ offerentis volūtas inspicie da est: sed quo donantei potentiorē esse percipit: eo maiorem sane vicissitudinem reddere conatur. Nam vt humanæ cōditio nis potētia diuisa est: ita et munus muneri optimo quidez iure anteponendum venit: cumulatiora enim beneficia maiorem et obligationem et usuram exigunt.

miserabilis sine miseria dicitur ab eis q; et misericordiantur
miseria unde verus elegos vocamus miserabiles qui quod impares
ante hominem erimus amoremq; laboris de cunctis Ouidii

felices mutantur
mutantur
Raspera si faciles mutarunt sydera cursus
et data sunt tristis fata sinistravice,
Si sera contrarit vultus fortuna serenos,

Venit Odorato elegra nea capillo
Oreas Versibus impariter coniuncti que amara summa Post etiam voti in
sor et sententia con
pos

Instabilis meas sorte rotavit opes,
Naufragiis medio soluuntur carbasa fluctu.

Ipsaq; turbato fracta carina mari.
Non tamen est duri metuenda potentia casus:

Nec grauis ex alto lapsa ruina loco.

Quae rapido instabilem versat absq; rotam:

Quae sua non certo vertit sic pectora moru

Mobilis arboreas vertit ut aura comas,

Cardas qua; totu; trahit ad fastigia nivu;

Quem modo præcipiti misit adima gradu,

Hinc melior dubijs semper fortuna periclis

Et speranda meæ causa salutis adest,

Jam premit horrendo suribundos carcere ventos

Concauæ nymboi qui regit antra iugi,

Nec tonat obscura mixtum caligine caelum:

Nec missum ætherea fulmen abarce ruit.

turbata tempestates mitigat mare turbaciones

Mota procellosos compescunt æquora fluctus:

obscuro resoluta rechi reficit planct

Atraxq; discussa tempora nube micant.

lubra desiderato inaneo clamis fabrios

Anxia quæ sitos intrarunt linteas portus.

Et retinet tutas anchora iacula rates.

fronte albeo munitis submerso ministris itana

Ipse ego candenti succinctus veste sacerdos

flevo gen loca paca

Debita curuato poplite templi petam.

egothys partes capitum mei

Et mea fontano perfundam tempora rore:

flabili den animo honorabo

Sanctaç constanti numina mente colam,

sancta summa combuancia altaria

Et dabo sumferas fragrantia thura per aras.

cadet tepido facitque igne

Concidet ad tepidos victimæ cæsa focos.

et fons atq; testimoniis dona fortunæ

Nostraç præteritos testantia munera casus

renotatur honorato posita captura tellus

Ostenderet celebri fira tabella tholo.

ingef tribuenda den salutis affectu

Magna salutiferæ soluenda est gratia dextræ:

primo ab uno meditanda perepet amictu

Cum moriens medicam senserit æger opem.

hunc summis pali talonibus

Aurea phasiacis repuit quivellera campis

ante alias quas nemo cit ingredi

Primus inexpertas ausus intre vias.

spurce emptor dixerat manu

Spumea qui vario sulcauerat æquora cursu

redicioris navigabit aquæ.

Binaq; non notis lustra peregit aquis.

perguntis fortis natus campos

Qui petist profugis fatalia puppis arua

troians nato lymna dimicab

Dorisca cum phrygias flama cremasset opes,

*spem et pectus et ad littera
enarrat nunc
tulere*

Prospera cum reducet et ligisset littera classe.

Talia paccatis vota tulere deis.

Scilicet exili missum vel paupere donum

Sub memori gratus pectore faustus habet.

CNon minus oblato spectandum est munere pectus

Dixit ut eoo vilis inops op duci:

Curuatis modicam manibus dum porrigit vndā:

Et reliqua immensa turba dedisset opes:

Sed venit accepti maior quo munera auctor

Hoc magis alternas sentit et ille vices.

CExtat ut humanæ discreta potentia sortis,

Sic bona sunt alijs anterenda bonis,

Nam magis aucta ligant generosa munera frontis

Major et uberior gratia fœnus habet

Argumentum

faustus sum qd idignatoe affect' decuerat oio: neqz il
lustres viros carmibz suis celeb'are: neqz ap' op' aliquo
emittere: qm' doctissimi poetæ nō mō præmiū noct'nis
diurnis op' lab'ribz suis dignū nō assequāt: veruetiā ab
ignariis in' vidis passi canino dēte dillacerēt: s' orate ac
stimulate carolo fernādo libellū hūc edē coact' ē. Ami
co p'kti honesta postulati denegādū ē nihil. si publicato
poemati maluoli obtrectatores i' videāt: vt malorū i' vi
dia rupāt: poema ipsū itez atz itez legāt. Null' em' do
loracbioze p'ot: q' i' vitis oclis i'uidiosa opa lectitare.

Arole pieridū decus immortale sororum:

Carole p'cipuos inter habende vir'os:

*p'cips' m'sa capitulo
monte in p'v' atione
nem' sine*

comores

freqaby

meas

Thala vnae non missis
vita nostra nec em
buit silvas abitata reg
thalia a thilo nos grec
dicta p e germino ut
virae uires.

quaternae
meas**C**ur quatris obstrusas tam crebris ictibus auresremovat antiqua morsa illa dicta carminata q
habebantur**E**xuat vt veterem nostra thalla situm!refera tremens propterea agito iuvia armenia et re
no detinet.**U**t repetam tremulo torpentes pollice neruos?sodetas reanimbo multoq
neat.**N**e careat gratis auxia turbasonis?Falsa tempus labuntur belloby aquis viros tam
Desime: vana fluunt rapidis tua verba subvendis.

aride blata manu in terra credo

Ponis et insterili semen inane solo.

magra sanguis unctua

Scilicet ampla canam magnorum gestavirorum.

ingenuo proditur

Quae seges exusto fertiliis exit agro?

apte nent extra illis campos remotie

Quis bene culta fouet palmaris arua resectis?

autem loqua rosis habundat

Quis sequitur spretis plena roseta rubis?

qualis peripera spatha ipsa olio cedring

Csint licet aeterno perfusa poemata cædro.

aliqua fidele mordet no assequor

Mulla fatigatae praemia laudis habent.

vibegonis pospositi

Et pannoia iacet neglectis musa poetis.

malas totus mudet iruina stellæ

Tam mala tam præsens sydera tempus habet.

epophori ex via transalpina

Carmina quin etiam pluteum redolentia cæsum

diluit conculca inulta socios

Subsannat crista hære canina cobors.

magis componeat venacula spesa poeta

Si nouus excudit tornata poemata vates.

carmina summa et acutæ ac riffler

Qualia vel summo digna marone putet,

poeta miser illo pœtæ sociato imperito

Mænus insurgit Baulo comitatus inpro.

demanus illa pœta in scandere

Et fatuus simili cherylus arte furit.

insani

mundi id est carino ipsos

Hslacerant claros genuino dente poetas:

qui sunt deum sicut omnia

intra innotescunt pondera quæque sua.

in usque portæ fortatae

bit tantum sese turba mirantur in omni-

manifestant

Ei pandunt caudam pauo superbetuam.

grandi volvi

Omnia prosciunt tumefactis grandia buccis

cattus ne placet nichil

Et canor arguti nil habet ille soni.

Dissona sed strident rauco velut organa cantu

organis non nota impedit

Quæ rudi ignota pulsat ab arte manus.

Cæca tamen gaudent phaleratis pectora nugis:

Nec fusum a docto noscitur ore sophos.

Scilicet ignaro despecta est gemma popello:

Si foret expertis nota: probata foret.

Hac ego confusi homocans sartagine sæculi

remoneam per sonoræ garnituræ fastigium sibi præ-

Abdideram querulæ plectra canora lyrae.

Adiutori motus non ad aquæ per ames

Menala nil dulces gustant pecuaria cygnos:

Nec facit ad spurcum culta miserua suem,

Addo quod est viridi religatos baccare crines

ego portaba aqua effem

Sestabam: ne qua læsus ab arte forem,

refecta multitudine inuidorum

Inuidam diri plena est quæ turba veneni

ragit contra fastigium continens

Proscenit in nostrum sedula ræla caput.

Bacchar baccharis est herba faciunt et inton-

cione petiolaris adducta apertatoe narins

insticus vnde hodus et cinamomo propinquus

Coriaria gracili et humido solo

fastigio ferrugineus has præ-
tecat et nulla enea ut
pehuis ferræ asarcos
q[uod] et caro q[uod] ager quis
mea agitanus

abdo addis ascondit
remoneo unde abdicta
dirima locay. occulto
plexu sepiam et quæ
neruaculo aut
ritore peraffiorum
lycane quo tangi
tur hira et resumere
mitur etiæ pecten et
lingue

Premper invictus quos
potam maiore habet
fronte turpis aucta
minime **bodrosa alterius honor**

Scilicet invisa est alienæ gloria laudis:
mōda venoso detractione defacit
Raraqz vipereo murmure fama carer.
fam̄a saeta nō resonatib⁹ funis⁹

Dum me pigra iuvant sopitis ocia cordis
mea reprehēdet detractione

Sedulus ecce meas arguis ipse moras.
pigros et tenuis membra

Et stimulas præsis lento calcaribus armos
amplos velocib⁹ queratris

Ult spacioſa cītis mæta peratur equis.
longior fibra aliq⁹

Hinc mea quæ fuerat nullo placabilis ore
superata et unaliquo per qua sanguis

Victa facet precibus cornea fibra tuis.
de prectis onerabat amico

Ipse etiam oranti pylades parebat boresti
et amens amī oīqoib⁹

Exigit has partes officiosus amo:
demus fideliſ ſpētor vēlūmī

Quis nisi stultus erit veri contemptor amici:
pas ſignum ipſe

Nescio quæ constans vincula fœdus habet.
Abiſ ſabieplana detractoris

Non potuit liuor morbi rabiosus edaci
dindore animos ventos

Dissociare pia pectora iuncta fide,
pectora hominib⁹ homines venturi

Qualia nec prælens: nec postera nouerit ætas:
vixim

Qualia nec prisco est fama locuta sono,
ipsi⁹ orbi de fatigatis baculo ipſa me poeta

Nam modo threicio defessum pectine faustum.
canthig ſolans ferendo

Et modulis releuas fratre iuvante tuis.
arato breviter et morbi ſparagiſ

Mirtavel arguto diceria ſcommate fundis
asper in eis corpori ſelle

Quale moueant rigidi sydera tarda senis.
tridactylam

Diceria que quicq; breviter et acide dicitur adiutoria ſed detinere
ſecundum ſcorias green latrone morbis ſen repreſentatioq; ſepere frank
vibomata detegit ut alio ſonet alio intellegat

Sponsa maras apolini *coronata culta* *floris nomine apolinis ab
Et modo tincta refers clario tua scripta lepoz:* *opido clario in conferto
magia mifra elenq* *cole formiorum ut ab insula*
Altaqz calliopen tollis inastra meam. *clario in qua est claria*
expolitor doctor *urbis unde supsit nome*
Huius et interpres cicerone dissertor ipso *a polo qz clario dicitur*
par parvissim *calliopē uanōne musarū*
Parisia intentis omnibus urbe tonas. *alīs tamē excellentior su-*
inudo comedāda fama *nentur Calliopea pē*
Nostra vel infesto laudanda est iudice vista: *z eadē*

*C*est aliquid socio candide frui,
hunc ergo elegia *socio gitemo.*
mittimus hæc igitur charo monumenta sodali *superfici*
insuperabilis

*C*extet ut inuicta notus vterqz fide,

accidens asie requiri

Missa nec attalicos poscunt mea carmina censu:

artacelit famq

*C*Quaslibet excellit certus amicus opes,

in libat di solnac

Lividus irrumpt solito si zoylus ore:

carmina

*C*Ut magis inuideat: s̄xpius ista legat:

Argumentum

faustus atterito tanò corde spūctus īmaculatā viginem
maria orat vtra grauissima illa febre libereſt: qua despe
rantibus medicis mēses tris laborauit neqz aliā ob cau
sam prūlinam valitudinem exoptat nisi vt delictorum
suorum debitam ac conuenientem poenitentiam agat.
si vero eū Jam oībus prozus viribus exhaustū mori
oporteat sicutem cælesti ac perpetua gloria fruatur id si
alseq possit cte vita ipa mors quis īmatura gratio erit

*T*ribus firmo vane zamur animo
nclryta constanti colimus quam pectore virgo

no et manu virgo aliquia ade no poterat

Crimina quæ primi nulla parentis habes.

Quam tulit aeterna cælestis mente potestas:

prægredi mendo ch.

Qua nihil intoto castius orbe patet,

intraeas videtis humore maculas

Ne mala conspicias fragilis contagia carnis

Contagia varia carnis ad signat culpat
Quae mea multiplici corpora labe notant.

Sed tua quae cunctis pleras mortalsbus afflat

Sustineat nostrae naufraga membra ratis

Ut sua qui lasso supponit brachia mento

Si quisq; est tumidis semisepultus aquis

Quassatam medio si linquis in æquore puppim

Corvuet incoeco funditus illa sinu.

Ceruleum nam sola fretum regina gubernas.

Inq; tua resedit nauta reposus ope

Non ne uides rapido nigrantes turbine fluctus?

Q; feriat laceram vasta procella ratem:

Non ne uides quantos febris recidiua dolores.

Afferat et sitiens q; coquat ossa calor?

Jsoelix uideoz mediam projectus in æternam

Tanta subarenti corpore flamma furit.

Jam terret veniens tristi mors pallida vultu;

Jam mea lethæus lumina somnus habet.

Jam quarti horribilem soboles cylenia uirgam.

Flebillis ut nigro miscear ipse gregi.

Virgilio teste habent

festus quia virbos mitit

Sub tardora mortua fricat

creborat. Ut tu virga capit per amissas illuc erat oeo

palentes aliis sub tristria tardora mitit

tria inferniflamma seu
paludes carbuntante
infernus inferna regnus
poete q̄ carbuncus defunctus
en anima d' aliam
tralata anima sustinens infernalij trait ripam
fingitur insip
habere terribilem
et calorem plann
vulta oculos ignes
amittit sordidum
magnum carniciam
remo ac velis ad
transportant animas

frustus manati in porta fluminis q̄ si na vita

Jam video stantem tenebroso in littore nautam,

translata anima sustinens infernalij

Ut mea perstygios vecta sursumbra lacus.

trahit regis casibus valse

Jam posita est ductis minoia sortibus urna

apud eum culpabilis leges suae

Ad uoceryt sontem subsua iura reum,

et ministri et meritis relatae et tormenta

Inferat et falso meritas procrimine poenas.

perato peroto

Ne bona sint turpi deteriora malo.

ora huius filium ora maria virginem

Depreco ro supplex magnum pete virgo tonantem,

fauilli nutras miserabile

Et solito causam more foueto piam,

no violata

alium

Per te tuum nullo violatum criminem ventrem

q̄ solo topo ventre portantur creatore mundi

Tantum verbigena qui tulit arte deum.

maedafatag reparans plagas factib⁹

hunc factus tuus

Per maedfacta tuo rogites fera vulnera luctu

a tam hor ieret ad non offere

Mitior in nostrum surgat ut ille caput.

quando men rapit capi maturus

Dum mea circundent maturi tempora canit

planeti pectora

Dilluat et sordes vita notata sua.

notata cuncte

Conscia ne vexent stimulantes pectora manus.

imqui pugnata peccati

Est aliquid nocui culpa piata rei, pectorum

multa et cuncta filii tuus erit

Audiet orantis placatus matris alumnus

infelix suffragio peccati mutora actionis

Promisero fulas vate iacente preces.

mundo incurendis

littera delect

Infesto extrema populo si morte pepercit

dictato vtrum flagrare remotus

Numinis an tanti cultor abactus erit?

etans habet

inonice

Semper aperta tenet pendentia brachia ligno,
nutria caldo fideles

Ut soueat tepido credula corda sinu.
rompere fila lacratae

quod mea si truncant fatales stamina perca
tempor destru' volens

Ut cadat ante suam vita coacta diem,
innamme dulcissima

Axilio regina tuo mitissima ducas
ad paradiso

Hanc animam insuperi regna beatapol.

Ut breuis haec aetas nostrae detracta iuuentæ
pona secula

floreat insanicis tempus in nomine plagis,
victum bata locutas

Vescitur aeterno foelix ubi nectare catus
secula

Laetacq; secura tempora pace videntur
moribus beneficis salvacionis

Hac si contingat pereuntis gratia fausto:

Ultima vitali est gratior hora die.

Argumentum.

Post q̄ mater e sublimi scala præcipitata interit carolū et ioannē filios vehementer hortatur ne obitū suū deploret̄ tā et si ille durus esse videtur: cū oīno stultū sit mortuū aliquē deflere: qui nullis nec p̄cib' nec lachrymis reuocari queat et ita candidam vitam egerit: vt non infernas sed supernas sedes adierit: quādō qui dem sola virtus sit quæ et nullo vñq; casu eripi possit et cælo ipso digna esse censeatur.

Omeletariaq; corda flectu raccinig
Uidiuist affiduo squalentia pectora planctu:
aspeso pectora facere forte
Et rigido madidas vngue notare genas?

qui sumat
tus suspiria fatiga gressu censua . oce
Tristia quid lasso videntia verba palatos
interea lampet a cantece sufficiat
G Et miseris querula fundere voce sonos?
flebilis ut solitas repetit philomela querelas
grato defat triste mala principie
Cum gemit bysmarij facta cruenta ducis.
Ut sua slet celeri pzoperantia funera passu
Cum tenui nubes murmure cantat oloz.
Implet ut assiduis vacuas singultibus auras
Anxia cum viduus pectora turrit habet.
Ponite sollicita conceptos mente dolores,
Noestasq non parui conscientia signa mali.
Clubila tranquillis miscentur tempora rebus
Ut noua perdurum gloria iendat iter.
Quisq gerit valido firmatas robore vires
Ut sua constanti damna leuentur ope.
Fortia difficiles superantia pectora casus
Inclita perpetuae nomina laudis habent.
Iam tulit expulsa tantas formidine clades
Ut vagab dulichius sydera tangat apex.
Iam nullis deuscta malis constantia tactat:
Jactat idumæi fortia corda senis.

philomena latine amat
mala q. poma dicta
expandit regis aterox
filia pregnes vigoris
teru registrataq fozer
agno condice retra ad
zodiagnoroz videnda
tempatae tanta deinde
exclama s celus lingua
primita fuit quo au
deto proptine fuscensa
fessi hymenilia patas
manducadu reposuit
Emissione mos teatia
quada fui poter speci
mens @ intulit regina
vero viriles @ clinigat
clarissimi orphes intonat
a quo ismaris

Duha insula in m
comari una ex chinado
corinto & chima ante
incada aquariam
posita ab herculeo
phates @ occasu itaque
videns in qua regna
mit vales

b. i

Idumea regio aetate erit aranea a mea die contermina a
septe trione fenice in qua idumea ruitus palmis abundas vnu
vi. vii. goi primi idumea referat tibi metra palmas

certe homines sparsa membra
Scilicet humanos mens est infusa per artus
Ne sua det rigidu colla premenda iugo.
Quodq; licet minimū: proprio fit vulnere maius
Et male per pessum tristius vrgit onus.
Flere quod est aliquo nunq; reuocabile luctu
Ingenij non est experientis opus.
Mixtaq; sunt humili vota caduca prece,
Subdita stant certo mortalia corpora fato:
Cunctaq; precipiti tempore fluxa ruunt.
Tamen humanum celeri genus interit hora
cadente fit ut orat^{ur} Turgidæ q; pluviæ bullæ liquecunt aquæ.
merita regalit^{er} ex tradit^{io} sing^{ul} teaming
ut cognor^{it} dicitur Liadira cuius sua est nascenti mæris creatio
et illa bullæ rigida Debita quam nullo præterit hora gradu.
Fugit ut pape Nec quisq; hanc potuit fatorum auertere legem
Nec rata per triplices fila secare deas.
Immorti statuit quæ prouida cura tonantis
Sunt ea perpetuo firma futura loco.
Concita threicio qui susterre flumina cantu
Motac^z cum rigidis aspera saxa feris,

photon

Non tamen infernum raptæ proconiuge regem
sonore magare

Arguta potuit conciliare chely.
ad hoc est ipse

Nec statu fatali mutauit sydera cursu
tempore metas

Spumea cerulei quam maris vnda tulit.
mater arcus agnoz turbata festay

Nec pia materno potuit thetis anxie luctu
mortales

Tristia letali soluere pensa colo.
quo antiquas principia

Cuncta licet veteres repeatant primordia causas

Quodq; suis clausum finibus extet opus.
manus ecce credidit intenti

Sim licet et præcepis scala delapsa ruens:
arida languardeta terra

Fractaq; sint duro membra cruenta solo.

Non tamen intrepido morientia pectora vultu
stupescit cordis

Terruit horribili parca secura manu.

Cum meus intenueret exiret spiritus auras
centus

Solata est casus longa sejecta meos.
solidam tunc

Et vos o charæ dulcissima pignora matris:
incedat

Et mea cum pura candida vita fide.

Conscia sinceras prætentant gaudia mentes:
aleator

Et bona compositis moribus auctor iuvant.

Altera sunt etiam lapsis solamina rebus
littera anima

Et mea non stygias umbra subiuit aquas.
b. ii.

Sudatus a lido sudis
Indi. jocava vnde in vagatur anime private
armatus sudatus dicit dico
sereno celumq; unde erat sudata nata
ta ut sudatus venit a sudato nec sudata petit portitor æra charon.

Hydrae idem arcuiles Non me cerbereus træplici latratus hyatu
serpentes sit hydraleride
Abi leuina palea arcadie Ipsa nec ante suas territat hydra fœs.
manatam occidisse ferunt sedetis alittu
qua primo clana herculi non ego sisyphis per acuta cacumina montis
in iugis pessi fero tam magno sustinuo
sflatus leuis eandam sagittam agressus est q; tandem ligno fero oblitomis long
sterni cancri latans Non ego lethæi pereuntes gurgitis vndas
consumpta est vasa

Clytus eos filius isto ita incauæ decæpta dolia gesto manu.
Dram ita terra q; inter mare tantalus caput mea a qua
conspicuæ collitit cu laetumq; Arida tentaleos captant nec guttura fluctus:
occupat ita ut antoli filiam continuo pecora autem comedit
laetare despontata cu adorat Nec mea continuus viscera vultur edit.
in dñe secessit ut ut ali sunt ad apollines oracula latomias
cepit et grandavit et q; vbi Nec patior miseri rapidos irionis orbis:
pem natu volut msi remissa
Dion secretario regis pletoni Dira nec in nostrum torta flagella caput.
q; cu ionis et iunonis secretario tentacu tmeo pena tentatice
est auferit est officio immeo q; ganta tentacu
de curbita tentare cu inno Nec fera terrigenæ metuo tormenta cohortis
roug confilio nube in forma phitonis febris iobis
abirent q; cu qua concubabu ipsa nec inferni iussa tremenda iouis.
secretarios profennit q; Cima petit nunq; succumbere nescia virtus
et missis interra cu se intaret in imperanti nobis
a rone filminatus et in Cilla sed inuicto peruolat alta pede.
inferno missus purgani medo

At postq; exemi concretam e corpore labem

Mens redit insuperas: venerat vnde: plaga,
incido ornata planeta circum

Hic septem aspicio munitum erronibus axem

Lefens obliuofus dicitur inde stelle posite

latine vnde letitio morte Claraq; diuersis sydera fixa polis:

apo greco et letitio opilio ut ab eo latino leo q; tu si no est sed aries

compositum deleo vnde letitio quod vita delectat dicitur verolates fonsq; in aferca

Tantulus Ionis ex plote unfa filii fragie reo contractu
dixit domini regem agamimedes patre reo et q; gamimede vanata vole
ter atque et rde cu eos ospicimeti cuperisset filii plopl
comedit aposuit aliq; ad esse carnes mentitus q; b; q; p; d;
ones edere excepta abstulere q; filii comedit vmeru ob spacio illi
importer in infernum detulit atq; b; d; danus ut suplicebat adiunct
vng labii et le proflamma doma spacio ad portu inchoaret ut liberas
recepit aqua insuper et in flumine abores redolentib; pompa vsp ad ob
eum adiunctum que onta fragib; dñs secessit ut fama

et inclinare arboris redolentibus pomis
q[ua]nta fugiebat

Dnde t[em]p[or]e perfecta
hic duodena vagos per agentia signa meatus

Quæc suo posita est ordine zona iuuat.
ab obo obvolutate

Hinc video densa mersas caligine terras
oscuritate

Et quanta humanum nocte prematur opus.
luminaria dicitur etestis quos non videtis

Quæc latent vestros cælestia numina visus.
illud nota aperte

Illa patent oculis semper aperta meis.
lumen auctoritate fletur

Vos igitur tantos natu compescite luctus/
seduntat percutit

Uestræc per nullum vita sit acta nephias.
velut inq[ui]us mortis sedat

Ut patrio supra polo vos funera reddaut
grandis a pola

Cum fluet hospitio vista fugata suo.
retra penetrat paradiſi

Sola etenim magni scandit penetralia cæli

Quæ nullis virtus casibus icta ruit.

Argumentum.

Terrestris paradisus oia: tum antiqua tu recētia viri-
daria exuperat: extra quē adā et æua nudū expelluntur:
qm ab iido et pditore serpēte decæpti sunt: et poma a
deo rex oiz creatore phibita comederūt: quocirca nō
solū abo ipst: verū etiā mortales oēs varias animi et cor-
poris passiones: ac ipsā deniq[ue] morte subire cogūturi: ad
redimēdū aut̄ humanū genus xp̄s extincta vgine hu-
manā carnē assumēs ab incredulis et inuidis iudeis cru-
elisfigit: tertia vero die resurgēs: et er tenebroso lymbo
scias aias eripiēs: patrū tād cæli ascēdit: ubi oia tam
superiora q[ui] inferiora suma cū iustitia gubernat. Itaq[ue]
nullus a catholica fide ita alienus sit: vt xp̄m ipsius dei
filiū natū eē deneget. deinde faustus poeta qđ officiosissi-
m⁹ etiā atq[ue] etiā orat: vt lodouicus cōziacus matuanus
et pōtifex et marchio cælestis regnū iā diu sibi ipi pmissū
bēat: postq[ue] diuina vita fūctus fuerit: viro em ta bñ me
reti qđ dignū sit: excæpto cælo certe adiuenit nihil.

b. iii.

Dicit poete quatuor mundi aedes sine cardine esse & circa eos orbem volnere
quae gressus poteruntur his sunt meridionalis septentrionalis occidentalis
& orientalis

Est locus eodum primi subcardine caeli
laco terrae beate plaga orientalis age
Quo sola perpetuo vere beatae serpentis
productis aqua liquidas Islandis

Plurimus hic liquidis fons est argenteus vnde
dolce sonus ipsius facit

Blandaque nectareus murmura riuus habet.
illuloco cantibus aet

Dulcibus hic vacuas mulcet concentibus suras

arboris odoriferas multitudinem sonora
Inter odorum turba canora nemus.

vnde in paradiſo spretates protumolitudine flory

Aspicis hic varijs halantes floribus ortos,

ille horum lino interdum deflant manat

Ipsaque de viridi robore mella fluunt.
vnde illuloco sine agricultura producent

Aspicis hic terram nullo poscente ferentem

mundo est

Liberius toto quicquid in orbe patet.

illud nemo fecit arborum farca

Hinc ager ille ferax sileat qui cortice sacro

poma & ostendens serpente

Aurea seruanti malâ dracone tult.

taceat terra pectita frang

Hinc proprias sileat tellus phœacia glebas:

opulencia illig regis

Ipsaque magnifici diti regna mydae.

in paradiso adam eau

Hæc inter primi felicia rura parentes

adonabat lete punda vincabat

Ducebant laetos tempus in omne dies.

fene senectutem lobum

Nec tristis æternum senio mutare vigorem

ab ignis hinc apie

Nec poterant ullos mortis adire gradus.

ille domo subfices se diabolus

Proditos heu tanto serpens inuidit honoris

calitate detestabile compofitum peccatum

de certentas in cando

Cetacita infandum struxit ab arte nephias,

per ebeti menti sententia promacta tulit unde coenimis de

ipso mafazo

ducate

coletu

celino probito

Hoc duce nam vetita deceptum ex arbore pomum:

dei pata rupta

Ipsaq sunt magni iussa soluta dei.

deus

mizabiliter acensu

Tunc pater omnipotens tumidas exarsit in iras:

ex pulsa

Cumq suo nuda est eua fugata viro.^{adu} Post mortem pom' regeti sunt iuxtra
per sepeato venient opazadisn @ domiq dicitur in iudice

Hinc labor: hinc morbi subeunt: hic curua senectus:

aferatis macte

peccati

Hinc via letiferi prima reperta mali.

Vniu^{er} tuos lexit peccata originalē primi parentis

CUnica q̄ sero offendit culpa nepotes: quod q̄ sunt bneficiū

quatu^{or} ofensi de ipsa aⁿo nocturna est

q̄ grauis heu læsi numinis ira nocet:

filii deas

Attamen arcano natū demisit olympo

prigatū peccata burguale impissimū esse t

Ut purgata sua criminā morte forent.

reto

Sanctus abæthereo descendens spiritus are

postea marie uera intrat

Castia palestinæ virginis exta subit.

epu^{er} uera corp^u humana

Unde libens sumpsit mortalia corpora christus:

precessatis uite

Atq horrenda sui iussa parentis adit.

quandoq^{ue} intercedit beatus ipace imperator mundu

Cum regeret foelix pacatum octauius orbem:

oculo templo esse t

Janus et occulta clausus inæde foret,

magna vario mundo

Plurima diuerso miracula gessit in orbe

q̄ den veru en esse indebat

Sigpaq non fictum testificata deum.

Amnis eternis populis crata agri

Iudea surrexit loly mis gens edita campis

cristianis

Agnus et indigna subcruce fixus obit.

et pizant anima exalavit

b. llll.

Illyria est provincia
mī fīres latissime na
hinc ē italīa superiora
remans mācedonīa
strācia epīsīs tī.
figūs a trātationis vīde pīnata
similiter frūtis mādri
damniq; dīctiū e dī
rītūos pēnētrare
figūs

mīta subīpācione
tenetūt
governabat
Tempore voluebat mundi quo cæsar habēbas
Imperato restō hī dīta
Cui fortī victa est illyria ora manū.
myra coprī
Tunc fuit obscura velatus īmagine titānī.
flebat lūmīnē solis
Orbaq; fraterna luna gēmebat ope:
Ulla nec attōnito fūlserunt sydera cælo:
comota totū mīda tāting transītus fūting
formidab
Tunc metuens tremuit magno cum murmurē tellus
erētīe lapidib; mīsa fūent
Templaq; cum sāxis scissa fuere suis.
sepulta vītāles accepant
Mortua tunc pīscos sumpterunt corpora sensus
vītāles fūngendo

Cognitus hac veri filius arte dei est.
cognita leo pītētālē popūlo
Nota sed est tarda diuina potētia genti.
pītētālē pītētālē fabula obīna

Nil iuvat amīssō claudere sēpta grege.
mītobīne anima cīstī
Deuolat intēra passī leuis umbra tonantis
intēralī retrahat

Et stygia insontes fauce reducit auos.
tertīa quādo note drēs

Tertia cum nituit tenebris aurora fugatis
remoto lapide. dīcēt

Eriūt: et yulso marmore viuus abit.
semimortu remasit aut mītēs custodietēs sepulcrum
Semianimis tacuit lapsis custodia rētēs sagittis
repleta parvus

Plenaq; legitimī corda timoris erant.
deinde letante ascēdit ipse enītātē prof
Post modo gaudētēm concēdit vīctor olympū
ohīm pītētālē regit

Quo totū xētēna lege gubernat opus.

*Inde a te perditae
domo honora potestate*
J. nunc et dubita verum gens perfida christum:

J. cole nunc falsi numen inane iouis.
nobis

At tu magnanimi soboles generosa parentis
qui te potes impetrari

Cusdatur invicti principis unus honor,
onies honoratus nationes

Cum fueris totus populo celebratus in omni,
potes

Venerit et canis sparsa senecta comis,
promissi

Hec utinam ascendas pacti fastigia coeli:
mercede regio

Non erit hac meritis dignior ora tuis,

Argumentum

Sylibertus comes delphinus adeo strenuus est: ut inuto bello nulla prouersus arma timeat: et velit hostes in se se iruētes tū magnanimitate tū prudētia vel vincere: vel viriliter pugnādo occūbere: cū aut nocte tēpore dormiāt alij: solus ipse reuoluit quo nā pacto possit superatis hostibus insignē victoriā referre: qñ qđē bonū principē deceat: nō ta die q̄ nocte p pplo suo iuigilare: tā clarū: tāq̄ generosū ducē faustus q̄ libētissime describeret: nī e oīno indignūz esse perciperet: sed q̄uis ille a sublimiori poeta decantatus fuerit: maio: tamen fama ex iuicto principe: q̄ ex poeta ipso florebit.

Ualis in argolicas stricto ruit ense cohortes

Uectus anhelanti cum foret hector equo:

Qualis et oppositos mauors furibundus in hostes

Dirigit intrepida tæla cruenta manu:

Zalis in aduersas vasto ruis impete turmas

Bellica cum raucae signa dedere tubæ,

Non trepidas medijs īeūntia p̄ælia campis
Agmina: non ictus marte fremente graues,
Non tormenta times valido disiecta lacerto
Brandia nec fortis saxa rotata manu:
Persuris accensus qua densior imminet hostis:
Multaque sanguinea corpora fundis humo,
Eminus audacter fodis hunc: modo cominus illum
Et latam īdensō tu facis h̄oste viam.
Cumque anceps pugna est: et cū certatur vtrinq;
Acriter: vrgenti cedere turpe putas.
Inq; tuo solitæ renouantur pectore vires:
Maior et īfestos ardor: vire viros.
Vincere vis reliquos gladijs licet vndiq; sæptus:
Seu cadere ītepidam fortiter ictus humum.
Semper et inuitæ comes est prudentia dextræ:
Hæc bene consilio: viribus illa domat.
Cum latet occiduo diffusus īæquore titan.
Altaque nocturnos luna gubernat equos.
Non tibi securum dant mollia strata soporem:
fessaque nec lenis corpora somnus alit,

Prouida sollicitis vexantur pectora curis
Qua pedes: et qua sit parte locandus eques.
Claudere quo fossas: obscessaque moenia possis
Rumpere: quo proprio castra fugare loco,
Cincta triumphali valeas quo tempora fronde,
Partaque victrici signa referre manu.
Temper enim rector cura stimulatus edaci
Pro populo debet peruigil esse suo
Fortia magnanimi cantantur ut hectoris arma
Nomen inextinctum sic tua gesta ferent.
Si mea non tantos nigraret musa triumphos
Concinerem laudes dux gyliberte tuas:
Te gelidus boreas: pluuius te nosceret hauster
Ut sileam aeoos: occiduosque dies.
Quisquis erit dextro cantator: apolline vates
Meonio dotes intonet ore tuas.
Ut venias foelix digno reboandus hyatu:
CNon nisi sunt alta magna sonanda tuba.
Sed licet eximij volaret vaga fama poetæ,
Maius ab invicto principe nome erit.

Argumentum.

Juppiter medio cœlo insidens: et humānū genus secū
ipse miserans ad subitū cōciliū deos oēs cōuocat, qbz
sūma cū attētioe audīctibz enarrat: se qđ hoīez cætis
animātibz dominatē ex recēti et vili luto formasse. Cæ-
terū breue et morbosā illi vitā dedisse ne forte ob tātum
principatū nimia sūgbia tumefieret: qm aut̄ pijs et opti-
mi p̄fis est filijs aduersa valitudine laborantibz succur-
rere: Ideo oibz qđ medicis artibus guielmū basinum
parisiēse donat: ut ægrotatibz hoibz optatū auxiliū
afferat: Eximia em̄virtus iusto ac merito præmio frau-
darinō debet: assētētibz dījs uppiter marcuriū nun-
ciū ad solādos mortales demittit: quo qđ audito exul-
tās tellus medicas oēs herbas huāno viui necessarias
parit. Itaqz nihil oīno mirū est: si guielmus basinus ab
oibz tuviris: tū foeminiſ: sūma cū veneratiōe colatur,
quādoquidē nō tā hoibus q̄ deis ipſis gratissimus sit.

Uppiter omnīpotens cœlo conſederat alto

Lactea conueniens qua via nomen habet,

Sentis et humānæ ſortem miseratus iniquam/

Conuocat æthereos ad ſua verba deos.

Protinus attonitos mora nulla retardat euntes:

Circuit et medium facta corona ſouem.

Stellato genitor ſolito ſublimior infit

Et chorūs arrectis auribz omnis erat.

Qui mecum æterno cælestia regna tenetis

Imperio magni: viscera noſtra: dei.

Non ego vos longa fessos ambage morabor,

¶ Arctanda est ſpacio quæq; loquela breui

Postque d^{icitur} diuisa est cæcis natura tenebris:

Et sortita suum cuncta fuere locum.

Ipfa promethæo mortalia corpora limo

finximus ad causas ingeniosa nouas:

Clarior ut reliquis soboles animantibus esset

Sæpius auctorem testificata suum.

Si foret hæc superi cælata potentia scæptri

Ullis et ex omni parte minuta foret.

CScilicet augenda est rerum fortuna suarum

Regia non omnes scæptræ decenter habent,

Ne tamen humanæ sit tanta superbia menti

Assiduus tristis pectore moeror inest,

Regnar et in misero varius sub corpore langor,

foeda nec immundo pars vacat vlla situ:

Longaque producat viuax cum sæcula cornix

Solus ab angusto tempore clausus homo est.

Irreuocanda meæ sic stat sententia mentis:

Ipsoque sunt nulli fata mouenda deo.

At saltem addenda est ægro medicina lacenti

Ut dolor ex aliqua parte levatus eat.

Auxilium præstare pium: nec inutile debet.

Officium natis cura paterna suis:

Sed neq; supremo qua surgit ab æquore titan.

Nec qua defessos soluit anhelus equos.

Nec qua subiectus medijs calet æstibus orbis:

Nec qua ryphæo frigore bruma riget.

Aptior ad nostras mortalis venerat aures

q; sua basinæ firmita columna domus.

Scilicet ipse viget recti moderator et æquis:

Et gerit assiduas in mea tempora preces.

Sed citius libyci numerabitur alga profundi.

q; numerem laudes clare guielme tuas.

Ipse salutifera quicquid vider arte machaon

Quicquid et inuentis phæbus apollo suis.

Solus hic accipiat: totiq; salutifer orbis

Primus ear: doris summa sit ista suæ.

C Postulat ipsa decens semper sua præmia virtus

Quæ datur ex merito gratia: iusta datur.

Omnibus hæserunt gratiæ pia verba tonantis,

Et petiit iussam nuncius ales humum.

Ut properata dedit summi niandata tonantis:

Exstisit in partus terra soluta nouos.

Edita tunc diris infesta est menta colubris

Brata sed instomachos esca futura graues?

Brassica tunc fluxit validos factura nepotes:

Albaq sincerum beta datura caput.

Tunc fuit eruca tussis relevata salaci:

Triticq; lumenibus profuit illa malis.

Ocima venerunt morbos pulsura caducos.

Mollioz et durum malua resoluit onus.

Sessilis imminuit ventres lactuca tumentes,

Stillata est uernis frigida gutta rosis.

Quid memorē profugis adh̄ibenda papauera sōnis?

Et quorum est verbis copia larga meis?

Unica cum vireas medicæ tutela salutis

Nil mirum est si te sexus vteros colat!

Argumentum,

Faustus musam suam mirum in modum hortatur:
ut derelictis tandem scrinijs Rophaelem cuppinum
mantuanum patricium adeat: nec latrantes vnq; in=
uidos formidet. quoniam omnes iam diu faustino quis
marte prostrati sunt: et primam elegi carminis victori=
am rettulerit. qñ publica laures i achademia romana

coronatus fuit magna siquid laus est: et potissimum no
men in primaria illa urbe obtinuisse: et mordetates a se ipso
canes repellere potuisse. Ad hanc raphael eam ab hostili
lingua tutam incolumemque reddet: sicuti ille bononiensem
rectorem gerens a civili tumultu bononiensem ipsam libe
ravit: sed quis ob praeclarum illud facinus nullum oino
triumphum egerit: tamecum et pontificio et civili iure
insignitus fuit: triumphalis enim pompa fluxa atque ca
duca est: singularis autem virtutis ornamenta semper
durantia florent.

Cita mantoq; dextro pede musa perurbem:

Srat a qz cupineæ limina gentis adi.

Sat mea quæsitum seruarunt scrinia carmen:

Magnaq; sunt lenta tedia facta moxa.

Sarrula quid metuis nasuti murmura vulgi?

Murmura iudicis despicienda tuis.

Assiduo maior latratu gloria crescit

Vilia non ullus carmina suo edit.

Num tibi parta dedit primam victoria laudem

Martia cum nostrum roma probauit opus?

Cum dedit emerito gestandas vertice lauros

Ipse triumphanti publicus urbe fauor.

Igne cum fulvo rutilabat purpura cultus

Et stabam excelsa sede videndus eques,

Non ne facet supplex deiectis cosmicus armis?

Porrigit et domitas in mea iura manus?

Ista licet minimū pariat victoria nomen;

Non facit aduires musca pusilla meas.

C Est aliquid primo manifestum carmine nomen?

C Semper et infestos pellere posse canes.

Pellitur ut vensem rabidorum turba luporum

Ne vigil orbatum pastor ouile gemat.

Quin etiā raphael toto celeberrimus orbe

Reddet ab hostili carmina tuta manu.

Reddidit ut stricto iam libera moenia ferro

Cum data sunt merita scæptra gerenda manu.

Mutua ciuiles agerent cum bella tumultus.

Et casura sua felsina marte forer.

Deu quanto infesti sudassent sanguine clues

Prouida ni tantæ cura fuisset opis.

Non ita t̄ hessalicis prostrata cadauera campis

Romula subtristis sydere flesset humus.

Non ita ferales implessent funera cannas

Rhenus ut infectis auctior issit aquis.

C. i.

Ipsa triumphales seruata bononia currus
Cinctaque debueras tempora fronde sequi.
Debuit huic moles alto subiecta colosso
Stare vel in medio conspicienda foro.
Ut stetit insculptus solido germanicus ære
Barbara cum lato subdidit arma iugo.
Ut stetit in vasto materni culmine templi
Cæsar in invicto supiciendus equo
Addita sed maius referunt insignia nomen
Clarus ut ex omni parte triumphus eat.
¶ Rumpitur effigies sicutis licet acta caminis
¶ Et nimio quoduis tempore cessat opus.
Dic ubi iam celsa mirandus imagine phœbus
Aspera ceruleis qua rhodos extat aquis?
Dic ubi formatus gallis cylenus oris?
Atque ferus simili factus ab arte nero?
Dic ubi cæsarei moles operosa theatris?
Ipsaque tarpei scæptra superba iouis?
Dic ubi nullaci sublimis busta canopis?
¶ Omnia coniuncti dirrata sorte facient,

CScilicet hanc tetricæ legem statuere sorores

CQuaelibet ut certo morte creata ruant,

Huic data sed gemini stabunt præconia iuris

Dum vstreus leni mincius ibit aquæ.

Dum pater vndabit flava benacus barena,

Et phaetonæ proxima lympha padit.

Cfixa virer semper stabili sapientia corde

CNec timet extremos candida fama rogos,

J. precor, J. foelix tanto subuindice musa:

CQuilibet invicto subduce tutus abit.

Argumentum

Quāuis strenuiviri apiscis poetis celebrati fuerint: tñ
irritam atq; inanē famā assecuti sūt: qm̄ vetustam illam
ætatem mēdaceū fuisse constat. faustus vero antiquis
poetis iure ante ponendus: est hac scilicet inre q; scri-
bēdi guelmi rupifortis materiam habeat verissimam.
Inclita em̄ et vera matteries firmius fertilius q; poe-
ma efficit: magnā profecto gratiam consequitur voeta
ille. cui tēporibus n̄is datū sit: vel gū elnum ipsuz vel
quēuis sūmū allū vītu veridico carmine prosequi,

Arminis antiqui mendosa licentia constat:

Et non credendæ fabula vana rei.

Si qua vīget tali cantata poemate fama:

Hæc habet a dicto nomen inane sono.

Ctor noua cōposuit mendax fūgmenta vetustas
Quot latum immensas continet æquor aquas
At tu magne pater fato meliore triumphas:
Nec minor est scriptis fama futura meis,
Nam tua gesta patent nulli fingenda poetæ:
Et mea veridicūm pagina carmen habet.
O ſœlix nostro princeps qui tempore præbes
Condendam æterni carminis hystoriam,
Atq; ego ſum vates ſtellis ſœlicibus ortus
Cui data ſunt tanti facta canenda ducis.
CInclyta materies firmissima robora præſtat
Et carmen vena fertiliore fluit,
Quis renuat clari ſublimia principis acta?
CO quantum eſt ſummos poſſe referre duces,

Primi libri finis

Publī faustī andrelini

foroliensis illustris poetæ Laureati ad Guielimum
Rupifortem Eminēssimum franciæ Cancellarium
Elegiarum Liber secundus.

Argumentum

Faustus sub matutinū tēpus desertuz in locū secedens
secū ipē agitabat: an forte ad cōponēdū herōū carmen
idoneus esset: ad cūdēdū em̄ poema agilliorē p̄fecto
sensum habet solitarius poeta: spes aut̄ a sacris musis
missa hæsitatē illū horatatur: ne in aggredīēdo p̄ficiēdo
q̄ ope diffidat. Nāvus q̄sq; bene sperādo nullo pror
sus timore concutitur quin ex opera sua magnū quidē
fructū assequatur: Itaq; veruſſimi illi poetæ ead̄ ipa
spe allecti tā p̄clarā tāq; diuīna monumēta reliquerūt.
Magnanimi si qđ viri est: sēp ardua ac difficultia appre
tere: r̄ icæpta ad calcēvlsq; deducere, vt adamas hyrci
no tm̄ fāguine et eo quidē tepti frāgitur: Ita spes ipsa
nulla certe alia re: niſi a solo hoīe desperāte rūpi pōt.
faustus huiuscemodi verbis accensus deliberaſ opus
veræ religionis iā diu a ſe ipſo cōceptū exequi. Inſea
gielmo rupiforti hasce elegias dedicat: quēadmodū
quolibet carmen vero ſēper amore pēſandū eſt: ita ma
gnū ac generosum virū decet: ſcribentem poetam
ſumma et benivolentia et ope complecti.

Oſida ſurgebat croceo pallantias ore.

Illaq; naſcentis p̄auia ſolis erat.

Feruidus extendit cū torrida brachia cācer

Et mſnuitvires hora diurna ſuas.

Ipſe ego tunc anceps herōū conditor œſtri

An foret hæc humeriſ sarcina dīgna metā.

Avia ſilueſtris petiſ ſecreta recessus

Qua fluit vndanti garrulus amnis aqua.

c. lī.

CScilicet agresti capta est dulcedine musa:

CEt loca condendum deuia carmen amat.

Anxia concæptam voluunt dum pectora molem:

Ecce oculis facta est obvia nymphæ meis,

Huic adamantæo vestis radiata colore

Et vario cinctus flore capillus erat.

Tantos honorato fulgor manabat ab ore

Ut mea sunt visu lumina cassa suo.

At postq; erepta est hebeti caligo tueri

Atq; aciem sumpsit lumen vtrumq; suam

Sic prior ingressa est. dubio quid corde voluntas

Inscie consilij fauste poeta tu?

Solicitos iam pone metus: iam pectore toto

Concipe diffisæ gaudia plena rei.

En ego pierij venio spes nuncia cætus

Ut sim materiæ fida magistra tuæ.

Me duce surgentes spernit ratis vñca procellas

Portanturq; hylari ferrea vñcla reo.

Me duce non metuit peritura mvinitor; vuam

Nec iactū inuersam semen arator humum,

Hæc mes quæ vario contexta est flore corona

Diversam humani spem notat esse chori.

Nullius illato fortunæ frangoz abicu

Ni desperantis mens sit abacta viri.

Unde color nos tristis adamantis induit artus:

Nanç adamas solo sanguine fractus hyat.

Sic maro sublimem sperans æquauit homerum

Dumi sonat ingenti troica facta tuba,

Sic fraternalia cohors: sic punica bella canuntur

Sic ratis haemonios quæ tulit alta duces:

Et numeris æterna tuis præconia surgent

Sin noua suscepisti principis acta canas.

C Pondera magnanimū sēper subit ardua pectus

C Atq opus exactum lima suprema facit

Vix erat extremæ pars hæc rehausta loquelæ:

Cum mea phœbeum viscera numen inīt.

Hinc iussam immenso laudē bacchamur hyatu

Dotibuslo princeps inuidioso tuis.

Hæc etiam vndeno properata poemata gressa,

Perpetuum nostri pignus amoris habe.

c, lxxij.

CQuodlibet ut vero pensandum est carmen amore
CSic decet a magno gratia missa duce?

Argumentum

Virgilius octauū et vigesimū annū agēs bucolicī carmen humili quod stilo ludēdū suscepit: ut sibi ipsi et auctō cæsarez et nobiles alios cōciliaret: quoꝝ fauore agrū suū post ciuita znepharia illa bella amissū receperat: Theocritū syracusanū: a quo nō lōge abest: sumo studio imitari conatus fuit: et opus ipsum triēnō absolutū edidit: deinde inscribēdīs georgicis mediocri qđē characterevsus est: hesiódum aſcrænū: quē admotis: ut aiūt: calcaribus ſeq̄batur: lōgo post ſe Intervallo reliquit: poema septēnō confectū munifico illi mecænati dedicauit: qui ſibi vix noto in recuperando agello non paruā qđ opē attulerat. Postremo ad extolleō augustū cæsarē ſublimē et diuina æneida aggressus: ita totū boſterū absorbī: ut facile discernere neſciasti alteruz ab altero ſupatū fuiffe: Quavis ob immaturā morte interruptū opus reliq̄re coactus sit: Et in eo pſicēdo ānos vnde cim̄triuiſſet. Faustus tria illa oga hoc breuiusculo compēdio coarctauit: qđ diſertissimo petro coardo regio aduocato attitulatū publice recitauit: cū inſiore tiflissimo parisiēi gymnasio æneidē ipsā mario et frequēti auditorio exordiretur. Cōpendiū quantūvis arctatū nō mō nō ſpernenduz: ſed cui libet numeroſo volumini: mea quid ſerentia: præferendū eſt: ſi prolixā oēm maſteria lucida et concina breuitate complectatur.

Rdiorū æterni diuina poemata vatis
Quem tulit vndanī mantua cincta lacu,
Duxit honoratum patrias qui carmen adorat
Primus inauonia conspiciendus humo,

Sarrula sublimem si græcia iactat homerum
Nostra cothurnato lingua marone tumet,
Hic resonat pulchram medijs amaryllida siluis
Lentaq; subviridi carmina fronde canit,
Dum queritur fugiens patrijs melibœus ab agris
Ducit et infoelix capta per arua pecus,
Hic geminata fero suspiria fundit Alexi
Ut veniat leni mitior ore puer,
Ut velit oblatum corydonis munus amantis
Et colat exiles iunctus vterq; casas,
Hic vesana refert alterno iurgia versu
Quæ geminus viridi pastor habebat humo,
Omnia quæ iusto sedata palemone cessant
Dum vitula dignum censeturumq; sus,
Diceris et ridens caro saloniue parenti
Et sua ploratus funera daphnis habet.
Et grauis hæsterno sylenus sierit hyaco,
Carmina mox pueris grata duobus habet.
Arcas et æquali corydon cum tyrside certat
Lætior et domitovictor ab hoste redit.

Et queritur sponsa decæptus consuge damon
Cantatusq; domum daphnis aburbe redit
Tristis et accelerat popularam moeris aburbem.
Atq; inuita nouo munera portat hero.
Obuius et querulū lycidas remoratur euntem:
Moestus et incæptam finit vterq; viam.
Anxius insequitur fugientem gallus amicam
Dura per alpina saxa referta niue,
Et demū infelix voto frustratus inenī
Calcidica repetit verba notata manu.
Hactenus hæc lusit trinos vigilata per annos
Cum foret audaci prima suuenta sono,
Post modo virgilius latios miseratus agrestes
Instruit ascræis rura colenda modis.
Commoda demonstrat sulcandæ tempora glebæ
Quo sterilis: quo sit pinguis aranda modo.
Et quando inuersa triticum tellure serendū est.
Ipsaq; cum reliquo semine farra docet.
Pinguis quid faciat cū tonsa noualia cessant.
Quæ sunt exhausto semina danda solo.

Ut reparer priscas ceu nixa puerpera vires,
Possit et uberior luxuriare seges.
Et rigat arenos agros: bibulasq; lacunas
Siccat: et infestas per sata terret gues.
frugibus incidit noctuam crescentibus umbram
Armaq; pagana monstrat habenda manu.
Seruandumq; linit vario medicamine semen,
foenoris et magni signa futura docet.
Maturaeq; habilem segeti supponere falcem
feruida cum nimio terra calore sitit.
Aptaq; succisa constructa est area messi.
Et sicutae fiunt annua sacra deae
Atq; leues paleae vacuas iactantur inaurasi
Area cum crebro verbere trita gemit.
Hoc duce caurus habet prænuncia rusticus astra:
Quid sol: quid surgens luna cadensq; ferat:
Quid struxisse sinant festis sacra iura diebus:
Quæ bona sint noctu: quæ potiora die.
Nubila quid moneat: cælo quid aperta ferent:
Et quæ nymphiferum tempus argenda iubet.

Quid regio diuersa ferat quæ pugnia mittat

Pabula q̄ reliquas ausonis ora premat

Nicarbor frondosa viret: nec bacchica desunt

Dona nec ingenio cognita terra suo

Exiguosq; greges: armentaq; grandia cantar

Ipsaq; mopsopij condita mella fauis:

Hic etiam vates malori concitus oestro

Smyrna resonat bella cruenta tuba.

Scilicet æneas iunone oppressus iniqua

Aduersum insiculam per mare fertur humum.

Erroresq; suos memorat: troiamq; cadentem:

Ipsa sed audit o flagrat elysa duce.

Optratumq; cauo furtum committitur antro

Plurimus effusis dum cadit hymber aquis.

Dum fugit æneas latios compulsus inagros

Sanguinea dido concidit itca manu.

Annua sed functi celebrat monumenta parentis

Prvidus et ludos conficit ille pios.

Post gemit exustas furiata mente carinas

Et mersum ignoto te palinure mari

Eolidem æxtremo missenum exurit insigne

Qui iacuit tumidis inuidiosus aquis.

Ac duce cumæs manæs descendit adimos

Et disicit sobolem patre docente suam.

Inde petit rapidi fatalia tybris arua

Qua sua longævus regna latius habet.

Et quæ sponsa fuit rutulo lauinia turno.

Nubilis illa co traditur illa duci.

Sentit ut hoc turnus rabidas accensus sniras

Horrida magnanimos cogit in arma duces.

Eneas subitis regem petit arcada velis

Et reddit auxilio marte fauente dato.

Dat quoq; facta suo venus obuia coniuge tæla

Quæ sita venturi gesta nepotis habent;

Obsidet interea furibundus troica turnus

Moenia: quæ proprio sunt viduata duce.

Et super ipse cadit prostratum nisus amicum

Dum petit absentem nocte silente ducem.

At pater obsesso rediens succurrit iulo:

Multaq; sunt forti corpora cæsa manu.

Mittitur et pallas patriam prostratus ad urbem

Sunt data funereis cætera membra rogis.

Et tandem est phrygio confossus vulneretur nus:

Clauditur et libris pugna peracta suis.

Argumentum

Antonius maria leuerinas optimo quid iure cōqritur.
q̄ a iano theutonio a se ipso pene occiso deuictus sit.
Nō em̄ parū tormentū est. Jā partā victoriā iforunio
nescio quod amittere: et in eū p̄sertim triūphū deduci:
Inquē captiuus hostis iure ducedus fuerat. Cæterum
maior vici gl̄ia q̄ vicētis est: Ille em̄ tyro in veteranū
ducē primus tāto qd̄ ipetu irruit: vt illius arma multi-
plici tegmine circūdata p̄foret: neq; ipse nō mō laesus s̄z
ne tactus qd̄ sit, et q̄uis currēns equus munitū vndiq;
vallū disrūpat: et in p̄pinquā fossā vna cū fessore ipso
præcipitetur: exurgēs tñ antonius ianū eq̄tē stricte sta-
tim gladio inuadit: et in sublimes auras sese extollēs:
ab hostili manu vibratū ensē deripit. Indignatus autē
ianus ex spumoso et anhelati equo desilit: quē accele-
rās antonius ense illo vulnerat: quē paulo ante ex iano
ipso surripuerat. deinde furētis inimici torosū collum
ita arctissimus brachij s̄circūligat: vt ambo in herbosā
ac lubricā terrā dillabantur: Antonius vero nullis vel
viribus vel conatibus pōt brachia sub iano iferiore de-
pressa extrahere: sed ianus ab antonio et supiore et mix-
in modū premētē fere strāgulatus: deliberat sese oīno
dedere: Cū victoris antoniū clunes inermes cē fētur: et
eas crebris quid̄ ictibus trāffigit. Antonius q̄ manus
obſessas extricare nō pōt: nō tā sauciāti iano q̄ aduer-
sæ fortunæ cedit. Hunc sane triūphū strenua: ac ma-
gnanima virtus cōparat: quē inuidia fortuna abstulisse
couata est.

I merito quereris rerum fortissime princeps

Pene q̄ occiso victus ab hoste cadas.

Nam tua quæ totum fulsisser palma per orbem

Exstet in extero conspicienda duce.

Quæ domito indignum de se præbere triumphum:

Quæ grauis ammissio pæna decore venit;

Quis tibi tunc fuerat delecto lumine vultus

Obvia cum capto teutona turba fuit;

Cum tua spectarent miseranti pignora fronte

Junxit et invitata obses uterque manus,

Gaudia fingebas tacito sed mixta dolore:

CNon est magnanimi frena subire ducis,

Hinc sua commemorant laceratem membra catonem

Ne daret indigno colla subacta iugo,

Hinc combusta iacent mandantis corpora Syllæ

Ne foret hostili præda petita manu,

Sumpsit et hinc poenus lætalia toxica ductos

Ut moriens stygias liber adiret aquas,

O dolor: o casus nostris incognite sæclis

O desperandi pugna sinistra viri,

Excute sed tristii magnos de pectore questus:

Non sunt existis probra futura malis,

CSæpius et fortis minimo leo concidit factum

CSæpius et vili est casse retentus aper.

Utraq; si iusta pensetur gloria lance

Prostrato maior deduce fama niter.

Ausus es inuictum concurrere primus in hostem:

Armaq; multiplici tegmine saeptra premis,

Ille autem aerias tælum contorsit inauras:

Victo: et intacto corpore sanus abis.

Inuida detraxit cæpto fortuna secundo

Ut solita est partis illa nocere bonis:

Protinus horribili vastum iacis impere vallum:

Altaq; præcipiti fossa tremebat equo:

Intrepidus surgis fortem velut hector in hostem

Et pedes ensis eram conservis ipse manum.

Debuit alter eques parili certare duello

Stare nec vrgenti conspiciendus equo.

CInstantem capiunt mæsus duovincula taurum:

CSingula quod nequeunt robora: bina tenent.

At tu prossiliens sublimen totus inauram

Vibrata hostili deripis arma manu:

Sint licet herculeæ monumenta perennia dextræ

Non tamen hoc cyllo tempore gessit opus,

Interea tanus feruentि concitus ira

Estuat, et celeri desilit altus equo,

Dextra teneret clauam: tuta est mucrone sinistra

Præperat inq[ue] tuum fortiter ire caput:

Obuius incedis volucri perniciose euro:

Ille sed amissio saucius ense furit.

Vidimus ut medijs furibundum vallisbus vrsum

Cum latum instanti vulnus ab hoste capit,

Illi⁹ et grauior lœsos dolo: occupat artus

q[ue] proprio infesta strictus abente manu est,

Pot modo circunda s valido tua brachia collo,

Et premit attonitum lapsus vterq[ue] solum.

Jam tua poscebat meritam victoria laudem,

Brachia n̄ strato præssa sub hoste forent.

Instabas fouea veluti leo captus in alta

Impia sed nullam fata dedere viam,

Rursus et indignans magno conamine tentas

Eripere obsecras qua potes arte manus.

CStrenua sed fatis cedunt prohibetibus acta,

Quis queat in uitis ferre trophya deis?

Succubuit turnus fatis agitatus iniquis.

Et fuit in phrygium fama relata ducem:

Uincta nec hostiles superassen brachia vires:

Ni foret hic laudis ors quoq; læua tuæ.

Sensit enim ianus clunes quasi virtus inermis

Dixit: et ex illo est palma futura loco.

Dixit: et in numero confossum vulnere vicit:

Votaq; sunt ipsi rite soluta deo,

Dic age quis superet magnum religatus achillem:

Posse nec inclusas inde referre manus?

Sic tenuit scisso captas milo robore palmas:

Et fuit indignis praeda cruenta feris.

Ni fera pressisset iuuenem fortuna ferocem

Ipse triumphato victor ab hoste fores,

Aut tua fodisses constanti pectora ferro

Ne fieres hosti pompa trahenda tuo.

Inuida quæ rapuit partum fortunæ triumphum

Nobilis hunc virtus marte sauente dedit,

Argumentum

Ob christianū natalem vniuersa terra: ac cælū ipsū im
præfētiā trūphat: et tandem corruūt falsi illi dei: qui
hactenus avaria et inepta gētilitate venerati fuerant:
quo circa christiani oēs solēnem hūc diē iure celebrat:
et ad concordiā vñanimen cōciliandō passim deferuntur
munera: quæ tū ab hoc tū ab illo missa sunt. Faustus a
laudabili ista consuetudine minime alienus foret: Imo
dona ludouicum gongiacum mantuanū antissitē decē-
cia mitteret: si paupertas maximis et generosis viris
aduersa pmitteret. Sed quis exile ac tenue carmen of-
ferat: tamen generosus animus ingēria quæuis mune-
ra exuperat: maxima siquidem maximū: paruula vero
paruulum decere censemur.

- e Ilua nascentis redeunt solennia christi
Sanctaꝝ virgineo pondera ventre fluunt.
Unica verbigenam resoluta puerpera fœtum
Justa salutiferi gaudia regis habet.
Ipsa etiam tanti præsepia conscientia partus
Aurea sublimi sydera voce petunt.
Splendida luxuriat tumefacti regia cæli
Totaꝝ iam parts terra trūmpbar ope.
Omnia iam cessant veterum figmenta deorum
Jam reliquo maius numine numen adest.
Jam diuersa ferunt eoi munera reges
Lucida quos recto tramite stella regit.

d. ij.

Viderat extincto latius quam cæsare princeps
Cum ficeret paphiaæ sacra ioco sp̄ deæ.
Altaq; crediderat positum super astra parentem;
O q̄tum ignoræ credulitatis erat.
Undiq; nunc festam currunt vaga dona perurbem;
Dignaq; consueto tempore strena datur.
Condita dant alij niuibus crystalla gelatis; |
Aut noua manto rea vasa peracta manu.
Dant alij tyrio rubefactas murice vestes;
Missa vel eoo littore concha venit.
Scilicet hæc liquida plena est concordia mente;
Istaq; sunt anni signa futura boni.
CNon sinit heu magnis contraria rebus egestas
Ut mitram officiis congrua dona meis.
Non mea centeno renouatur gleba iuuenco;
Fertile nec gramen plurima tondet ouis.
Non domus alta nitet viridi crustata smaragdo;
Plena nec attalicas arca cohæret opes,
Divitias prædata meas fortuna triumphat
Ne possim fato dextero frui.

Attamen hic animus gemina præstantior omni

Quae potuit læta carmina fronte dedit.

C Ipsi etiam admittunt tenuissima munera diui

C Præstavit in cunctis pectoris dona pio,

C Magna dabit: qui magna potest: mihi parua potet;

Paruaq[ue] poscent: parua dedisse sat est.

Argumentum

Is profecto opus diuino numine dignum esinxit: qui mutuum humanæ gentis commercium adiuenit: nam ex genitarū rerū necessaria commoda: et deserto hominī ventura dāna præuidit: mortales oēs naturali quodā insictu ad communem societatem impelluntur: p[ro]speritatem l[itter]aria studia: bonos et disertos poetas iuicē cōciliant: hoc autem ex Joanne guidotto mantuano canonico facile dignoscere potest: qui cum natalem suū vetusto ritu celebraret: sprat[us] curialibus alijs solum faustum coniuiaz adhibuit: et inter lautissima fercula tū græca rum latīna carmina recitauit: quæ quidem fausto arrēctis auribus audienti adeo gratissima fuerunt: ut se posta omni adulazione dixerit se profecto tam dulci catu iuuenescere posse: quis cum eæ sybillæ grādiorā æta tem ageret: quis enim eruditam consuetudinem affero illa tago præponendam esse non videt?

m Utus qui gratae iunxit consortia gentis

q uæ indignū immenso numine finxit opus.

Omnia præuidit genitarum commoda rerum

Multaq[ue] deserto damina futura viro.

Conuicit humano diuinam in pectore mentem
Conuicte data nativo foedera iure cupit,
} **C**onuicit et vltorem studiorū quenq; suorum
Csaudentesq; pari conditione pares.
} **C**presertim uanamis sacrarū est turba sororum
Ctantus ab aonio vertice manat amor,
Uenerat ecce dies filo qui conditus albo
Indicat aetatis conscientia lustra tuæ.
Huic honor accessit solēnem exactus ad aram
Extaq; sunt faciles testificata deos.
Solus et accubus mensis conuiua beatiss
Et cessit salibus cura dolorq; tuis.
Q; tua cæcropium redolentia verba lepozem.
Protulit exultis lingua diserta modis.
Condita q; dederas pedibus monumenta solutis
Dorica q; latiss carmina mixta sonis.
festa nec attonitam distractit curia mentem
Cuncta sed intentio auribus acta hisbi.
Cum forer attractus tanto modulamine paean
Ad querulam cecinit carmina grata lyram.

Et bisjugo festas ducebat monte choreas

Qualisbet argutus musa secuta sonos.

Saltabat titubans posito sylenus asello:

Diffusoqz comes crine lyeus erat:

fluxit et vberior sacri permessidos vnda

Altisoraonita silua virebat humo.

Quae fera non tanto lätata fuisset alumno?

Ec quis inausonio grandius orbe sonat?

Talibus inuicti decoranda est principis aula

Ut sua conueniens facta sequatur honos.

Hoc ego tā dulci possem iuuenescere cantu

Et si cumæo serior ore forem,

Jam valeat diues flaua pactolus arena:

Grandius est docto munus inesse choro.

Argumentum

Cum faustus carmen a roberto guagino ad sese missuz
lectitasser: q̄primum om̄es illas curas expuit: quibus
afflictus ipse mirum immodum corroderebatur: diu autē
secum agit aut: deberet ne tam disertissimo viro respō
dere: Nā neqz poma ad feracem alcynoum mittenda:
neqz lappæ cum purpureis ipsis adiungendæ sūt: sed
nequa papiro ad claudenda thura robertus carerer:
faustus inanē t dānāō arrogatiā euitans: verecūdum
hoc carmen remisit: ipsius roberti poemata oīno dura
tura: sua vō casura esse iudicās. Nam omne id vez est:
qd ex proprio auctore se ipsū agnoscēte dicatur.

d. iii.

Egimus sonis redolentia carmina forem
Quæ tua cum suavi musa lepore canit,
Protinus afflito tristes de pectore curas
Expulit ille tuo missus ab ore sonus,
Dulcia cæperunt relevati gaudia sensus
Liber ut a medica cum stetit æger ope.
Barbara quæ fuerat sacræ, et inhospita missis
Tota micat numeris gallia culta ruis.
Condere dyrcæo posses noua moenia plectro
Surdaq; bistonis saxe mouere lyra:
Laurigeras sacro deducis monte soiores
Cætera pierio numine turba caret.
Hinc mea non ullum spirantia pectora phœbume
Nulla medusæo digna liquore sonant.
Deu crocito informes pascentia carmina blatas
Corvus amycæas inter habendus aues.
Illa nimis metuunt tantum subitura poetam!
Cum sint iudicio despicienda suo,
Nec nisi post habitu quærunt loca deuia cætu
Hinc orta est longæ plurima causa moræ.

Ceturpiter alcino dantur mala poma feraci:
Mixtaq; puniceis stat male lappa rosis,
At pia ne careas claudenti thura concullo
Nostra verecunda fronte thalia venit.
Ut tuas sunt nullo moritura poemata sæclo,
Sic mea sunt breuibus carmina digna tomis,
Er nihil ista suum fallit sententia vatem,
CUera etenim proprij iudicis ora manent.

Argumentum

Tanta syderū oīz vis est: vt mortales oēs vel ad hanc
vel ad rem illā inclinent: et vniusquisq; eo in studio val-
de pficiat: ad quod a natura ipsa prōior: intentiorq;
fuerit. Iccirco cum faustus in adiscendo pontificio ac
clivili iure operā oēm impēderet: a furtiuā statim musa
ad geniale carmen se pene inscio raptus est: tūc amātē
liuiam elegis quartuo libris honestauit: quos cū seu
rissimi illi romani censores lectitassent: publica laures
corona insignitus fuit. Deinde pacificam vitam inter
litteraria tm studia ducebat, non em̄ mansueto poetæ
damnoſa discordia conuenit. Cæterum inuidus et cro-
citans coruus neicio quis eū et inuitū quid ad sumēda
in assueta arma cōpulit. Quippe qui tanta petulantia
et temeritate vteretur: vt nō soluz in faustū ipsū. Sed
in vnumquēq; eruditissimū virū oblatrareret: faustus
maledicas illas oblocutioes prosus aspernatus esset:
Quandoquidem fortis achilles pusillum thersitem cu-
rare non debeat. Sed publico auditorio infinita et in
audita errata ostēdit: quibus informe illud monstrum
ignaram cæcamq; iuuentutem imbuebat: Nam qui

alienam maculam tergere potest: id si minus efficiat:
eadem se se macula notatum esse fatetur: pessima si qui
dem herba a sollicito colono radicibus euellēda est: ne
vnica tantum labe pereat vniuersa seges.

Psa igitur nostras inclinant sy dera mentes

¶ Nec nisi naturæ res venit apta suæ,

Sedula quo fierent cupidoꝝ iussa parentum

Omnis erat studijs musa relicta meis.

Sanctaꝝ sectabar studioꝝ pectore iura

Plus erat existas fertilitatis humo.

¶ Nil iuuat intenso comitatus apolline vates

¶ Nullaꝝ pierius foenora reddit ager.

At me natuum fraudantem munus apollo

Delphyca furtiuia traxit in antra manu

Hausimus et cupido sitiens quos ore philetas

Haus erat vndantes ex helicone lacus,

Tunc mibi prima uo cantata est liuia plectro

Cum foret in tenero pectore mollis amoꝝ.

Inclita cum nostros legisset roma libellos

Imposuit capit̄ laurea sertā meo.

Ipse ego prima tuli sudatæ præmis palmæ

Et numeris cessit liuida turba meis.

Hinc ego secura tranquillus pace fruebar

Oderat et rixas musa quiera graues.

C Non bene conueniunt miti fera bella poetæ

C Nec bene discordi stridet auena sono,

Nescio quis cogit vocalem cornus olorem

Sumere non solita tæla cruenta manu.

Sic etiā petulans in doctum marsia phœbum:

Sic ruit in sacras garrula pica deas;

Sperneret insanum thersitem fortis achilles

Ni fierent vestræ publica damna togæ,

C Tergendæ quicunq; noræ contemptor abiuit

C Se docet eiusdem criminis esse reum,

Imbuuit hic vanis iuuenilia pectora nugis

Et cadit ignaro tracta iuuenta duce.

C Tristia nam ctocitans s̄e per vomit omnia cornua

C Hoc natura malum prodigiosa dedit.

Sisolum accipiat maluæ clistere tepentis:

Omnia de crasso ventre soulta fluent,

Unde miser fugit venetis expulsus abyndis

Cum rudis ingenio notus et arte foret,

Sedulz non intrant vastum tot flumina pontum
Stultus in errores quot ruit iste nouos,
Atq[ue] alio p[er]icolo s[ecundu]m nascitur alter
Ut cæsum herculea fortiter arte caput.
Sex tantum effutit rauca dum carmina voce
Claudicat en pedibus syllaba bina suis.
Ut male defectus cælo vulcanus abalto
Claudicat in campis ætna perusta tuis.
O quantum illudens geminavit turba cachynnum
O quantum irrisus præstlit iste iocum.
Non secus insulsi temeraria ludicra mimi
Corycio rident sparsa theatra croco;
Hic etiam interpres dū magnam æneida tentat
Uerba palemonis læsa fuere modi.
Hæc cine pompa fuit tota lactata perurbem:
Hæc cine non nota lectus ab arte maro:
Hoc nihil est: quotiens mendosa volumina reddit
Soluendus si quo vindice nodus eat.
Perdidit alcides totū fera monstra per orbem:
Hæc etiam nostra concider hydra magu.

Ne geminata rudi noceant errata iuuentæ:

Et sua ne simplex vellera perdat ouis.

C Pessima sollicito vellenda est herba colono:

C Ne pereat sola plurima labe seges.

Argumentum

Faustus invitam musam suam admonet: iam biennium
elapsum esse: ex quo parisii orationem et poeticam ar-
tem auspicata est: nunc vero opus esse: ut sese ad tolo-
sanum iter accingat: Post q̄ illa serenissim⁹ temp⁹ nacta
est: anteq̄ pluviosa ⁊ cœnosa hyems superueniat: quis
enim tam excors est: qui crinita fronte oblatā illam oc-
casionem non apprehendat: quæ quidem fugiens cal-
uo occipite teneri non potest: et eo libentius disceden-
dum esse persuadet: quo aridum et spinosum parisien-
sem agrum ita excoluerit: vt vniuersa gallia eo fertilio
rem habeat neminem: q̄uis autem Faustus in desertis
et periculis syrtibus nudus esset: camen nulla veldu-
bitatione vel formidine afficeretur: quin comite eade
musa sua ingentes quidem opes accumularet: et ei
facunda et rara thalia innumeros thesauros secret
in mente recunditos possider.

p Ostq̄ parisios habitas mea musa penates

Bis fuit inflexa falce resecta seges:

Nunc sedes muranda venit: dum scorpius ardens

Distendit chelas clara per astra suas.

Nunc æstas sopita iacet: nunc mitior annus.

Nunc noua sunt tincto condita musta cado,

Puluereis et adhuc signata est orbita plaustris:

Et vestita suis frondibus arbor inest.

Cum manus æmonios chironia dirigit arcus

Tunc cænosa malum semita præbet iter,

Udus et egloceros: et tristis aquarius instat;

Et peiora sequens tempora piscis habet.

Aphricus æolio temerarius exit ab antro:

Semper et incertam nix facit alta viam.

Ergo domum parua totam componito rheda

Crastina cum nitido fulserit hora die.

Cest bona crinita capienda occasio fronte:

Carte nequit calua posteriore capi,

Quid retrahis vultus contracta fronte seueros:

Sat tua parisio cognita fama solo est:

Hoc etenim rigidis squalebat sensibus gruui

Te duce nunc cultu splendidiore nitet.

Ut nouis antiquos serpens cum proicit annos:

Depositoq; situ pelle recente nitet.

Unde velut libycus pluuios leo concupit hymbres

Sic cupit aduentus læta tolosa tuos.

Illi sic æthereo missum ceu numen abare

Excipiere hylari grata camæna sium.

Ipse ego desertis nudus si sytibus essem

Consequar auxilio ditia dona tuo

Sic gratum æneam socius reddebat achates:

C Possidet innumeros docta talia mydas.

Argumentum

Faustus iuveniles ardores suos quattuor elegiarum libris complexus est. deinde triginta hasce elegias in libros tris diuisas edidit: dulcis profecto voluptas est: elapsaz iuuentutem meminisse: cum ea præsertim bono et laudabili officio functa fuerit: nūc vero malora poemata grauiorem quidē ætatem decēt: opera enim pro qualibet ætate cūdenda sunt: vraniam orientia et labētia sydera notatē implorat: ut eū arduam et difficultem spheraī in amplissimo gymnasio parisiensi prōfidentem adiuuet: qñquidem vnamquēq; musam deceat officiosissimo suo poetæ optatis in rebus succurrere.

b Actenus iuicti lasciva cupidinis arma:

Et prima est numeris liuia scripta meis.

Hanc quoq; terdena subiens elegia sorore

Pelignum audaci prouocat ore sonum.

C Temporis elapsi summa est meminisse voluptas

Cum fuit officio functa iuventa bono,

Nunc maiora decent ætatem scripta severam

CQuisq; suam debet versua habere diem.

Musa notans tacito labentia sydera cælo

Da tua nunc cæptis numina dextra meis.

Ut gemini secreta poli penetralia pandam

Grataq; parissio sphærica sensa choio.

Deficient humeri: totoq; in corpore vires

Nitus sustineat pondera tanta manus.

Me iuuat hoc primum latij s decus addere musis

Tota sed auxilio est fama reposta tuo.

CQuanq; decet proprio musam succurrere vati:

CRebus inoptatis gratior aura venit.

Argumentum

CSentilis fausti poetæ soror: afflictis omnibus suis
persuader: ne se immatura et acerba morte præuetam
defleant: cū et cælesti reglone fruatur: et viua potius q
mortua lugenda esset. Quoniam sola tantum morte
cessat omnes illæ fluctuationes: quibus humanum ge
nus agitari solet: qutum flura mortalia supernæ æter
nitati cedunt: tanto defunctæ gentilis: q viuentium
hominum melior est conditio.

Matura meæ gemitis quid fata iuuentæ

Cum fruar æthereis nympha beata choræ:

Dum tenui cæco clausos sub carcere sensus

Affidua infelix morte dolenda fui.

C fluctuat ut varijs agitatū flatibus æquor,

C humanæ miserum condicōnis opus.

Debilis infirmos cū vita reliquerit artus

In noua præteritus gaudia moeror abit.

C Omnia q̄ superis cedunt mortalia rebus

Tam melior vestrā sors mea sorte manet.

Argumentum

Faustus omnibus in rebus catholicus: puro er sincero
corde prositetur: sese in duodecim chrysostomæ fidei arti
culoso vlo absq; dubio: credere et q̄admodu credit ita
trium atq; vnū deū obsecrat: vt post naturalē mortem
suam diuina illa maiestate frui possit.

C Redimus æternū nullo mutabili sæclo

Numen ab humana condicōne procul.

Credimus ut pateant rerum est cui summa potestas

Quæ sunt: quæ fuerint: quæq; futura manent.

C Redimus antiqua genitos ab origine cælos

Ipsaq; liberati pondera facta soli.

C Redimus intacta natū de virginē christum

Qui verum ex vero lumine lumen adest.

e. i.

Conclusis oris his in omnia
conclusis operis opere

Turpia quisæuæ passus ludibria mortis

Ult fera sit primi noræ pista mali.

Tertia qui gelidâ cùl lux dimouerat umbram

refrig. & dñino accepit angelio

Pristina cælesti corpora sumpsit ope:

cœstu ab infero ad aera zahis remansit

Qui demum in inferno patribus de carcere raptis

ascendit super sydera celsa poli.

¶ **A**scendit super sydera celsa poli.

Ad patriasq; sedet vētura in sæcula dextram,

omni parti acceditur secretate

Totus et angelico cingitur ille choro:

triplicem potestatæ n̄ persona sub una

Credimus esse triplex uno sub numine numen: est in terra

leges p̄s. en angelum sanctum

Et pia pro sancta condita iuræ fide.

Credimus

vatisim esse efficaciam ad

Credimus et puro manantem fonte liquorem

pecam removit

Omnia qui fusis criminis tollit aquis,

confitiori faciebat

Vera salutiferæ fateor libamini viræ

libamina in veru

Quæviuo immixtū sanguine corpus habent.

clara sufficiunt

Credimus ætherea venturum nube tonantem

removeret liba libet vir redat unigay

Ult totum æquata lance rependat opus.

rena frangas animas

In sua confiteor reddituras corpora mentes

affidata

Doptatavit sensus luce potitus eat.

horredas in inferno penas

Horrifica confiteor diræ tormenta gehennæ

cora cum maculata

Pectora quæ tristis lebe notataferent.

sine macta arcedat ad celos
Credimus ut superam purgatus scandat in arcem
ⁱⁿ corona

Spiritus et meritis propriamia digna suls.
^{per}fector grande

Dij faciant veritam cum debita venerit hora:

et ista beatitudine veritas

Ut reor aethereo sic fruar usque sinu.
^{verum ego in beatitudine}

Secundi libri finis.

Publii fausti andrelini

foroliensis illustris poetae laureati ad litteratissimum
virum Thomam custodiam serenissimi anglici Regis
oratorem bene meritu elegiarum liber Tertius incipit.

Argumentum

Faustus collopeam suam ad thomam custodiam anglit
euz mittit: admonetque: ne amplius incuset crudelia illa
sydera: quae hactenus in felicissimis poetis longe con-
traria fuerunt. Non iam litteratus ille vir: omnes tamen
poetas tunc oratores ita soueat: vt hac tempestate al-
ter mactans merito appellandus sit: is enim naufraguz
faustum ea quid fronte in praesentiarum excepit: qua
olim alcynous iactatur vlyxem miseratus est. Nullus
igitur desperare debet: etiam si media in vnda demersus
fuerit: nam expulsis nubibus serena dies splendescere
solet,

e. ii.

omisamea amicū vt vides prudētē
Ade age calliope thomā visura disertum
thomas hincit pittore sapientia suā
Quiſouet in tuto pectora docta ſinu,
triges infelix contrariaſ vatisb
Vade nec incusēſ miseriſ aduersa poetis
ſtollerſ proſperoſa condicione ipſu
Sydera mutata ſplendidiora vice, Syderi
pumia maledicti ſola pumaria
Non ſep̄ pluuiō madefacta eſt terra liquore.
Nec ſemper tumida naufragia puppis aqua:
Hic ſpirat zephyris ceu morta repenitibus aura
Tulchus et electis vatisb extat eques,
En me lactatum: q̄to dignatur honore
Naufragia q̄ ſirmo robore membra nouat,
Ac velut alcynous quassum miseratus vlyrem,
O foelix talem nacte poeta virum.
Nemo vel ingenti mersus desperet in vnda
Sæpe fit expulſa nube Serena dies.

Argumentum

Et si carolus octauus ante legittimā aetate regendum
gallicū imperiuꝝ accepit: eo in moderamine vtitur: vt
regno ſuo maior et ſit: et habeatur. is em̄ vnus eſt: qui
amari q̄ timeri malit: foemidatus tyranus vt aliquādo
corruat neceſſe eſt. Ita vnamen et pacificum populi
gubernat: vt aurea illa aetas rediſſe videatur: ea demū
composita pace resurgunt: quæ ſeuente bello iamdiu
prostrata iacuerant. Rectam incorruptamq; iuſtiar
obſeruat: Aequū quippe regē libratam lancem tener
oportet: quæ non magis in vnam q̄ aliam in partē

declinare censeatur. Quod ab eo semel promissum est.
Id oīno ratuz immotuī extat: regale si quidem munus
est: fidem nūea quadam simplicitate pactam obserua
re. Nunq̄ anhelans ille ad cumulādum vel aurum: vel
argētū inhyat. Nullū ita atrox: ita īmane: ita deniq̄ ab
horredū scelus est: qđ auarus tyrānus aggredi nō aude
at: iccirco optim⁹ ille pastor est: q̄ oues suas tūdere: nō
aut deglubere nitatur. Qui tā miti rege tristis discesse
rit: adhuc cōptus est nēo: Adeo benigno vultu adeūtes
oēs admittit. Oia māsueto pācipe digna efficit: qui ex
humana clemētiq̄ origine deduct⁹ sit. Juuenilē ardo
rem incredibili quād modestia compescit: quanq̄ potē
tissimus rex spacioam habeat licentiam: ea tñ arctissi
mis semper frenis comprimenda est. Maioz certe vir
tus est: sese afflagitio illo abstinuisse: ad qđ perpetrādū
nō pua fuerit occasio. Nulla tā repētina tamq̄ exscan
descens ira est: quam dominante ipsa rōne nō subiuget
Ille prefecto fœlix est: cui vel cōmoto vel sedato datū
sit: meram dubijs in rebus veritatem secernere. Quo
supplices ad sese fugiētes clemētiori vena dignos eri
stimat. eo rigidioribus armis supbos debellare cōatur.
Aduersæ fortunæ nō modo non succubit: sed eam in
trepido constantiō aīo superat. Ad regiā q̄ppe magna
nimitatē attinet: aduersis in rebus sp̄ forte atq̄ invictū
animū gerere. Patriam salutē tanta quidez caritate
cōpletebitur: vt pro ea q̄tum vis asperaz mortem subire
non timeat. Strenuus princeps facile instātem mortez
cōtemnit: qui aequē rem publicā ac seipſū amet. Quo
tidiana munera modo ad vnuz modo ad tēplum aliud
deffert. Sicuti religiosissimo viro omīa sēper prospera
succedunt: Ita diuini cultus irrisor tardidioze quidem
supplicio sed maioz tandem fœnoze punitur: Ne mini
mum quidem negotium exequitur: ni prius graui ma
turoq̄ consilio discussum sit. Nunq̄ a senili censura
discedatis: cui gubernandæ rei summa tradita fuerit:
præsertim si per ætatem minus idoneaz commissas ne
queat habenas regere. Ad efficiendum prudentiorem
hoīem non tantum exquisita doctrina: q̄tū experīetia

e. iij.

longissimo tempore acquisita pertinet. Cū aut a tetricis
curis defatigatum aliquādo corpus relaxat: nō torper
in ociosa illa vmbra: quæ omnibus præsertim regibus
perniciosa esse solet: Sed corporeum robur aut cre-
bris venationibus aut iacienda hasta: aut quoq; alio
laudabili ludo exercet, quæ prima iuuēta fuit: ea facile
indican: qualem sint senem habitura. Taz præclaras
dotes faustus licet impar est aggressus: et humanissimum
ipsū regem etiā at q; etiā orat: vt si non sublime carmen
at saltem sincerum animum accipiat: meminerit q; ex-
tenui riuulo latum plerumq; flumen emanare,

fine barba

cccc

e   ^{avtos} ^{dicit}
^{magna} ^{tenebra} ^{ascendit} ^{regis caroli}
^{Alta} ^{quis} ^{inviridi} ^{condita} ^{mente} ^{neget} ^{teneat}
cccc   ^{q; petis} ^{benians} ^{ab} ^{generazione}
En nouus invicta surgens ab origine cæsar
q; habita ^{minentia} ^{o caro}
Inuicta magnanimo tam petis astra gradu.
splendidas ^{naturæ} ^{antiquæ} ^{historias} ^{vix}
Splendida quid referā veterū monumēta parēt?
monumenta ^{i te carolo} ^{sunt}
¶ Illavel in solo principe fixa patent.
cccc   ^{tris} ^{terara} ^{monibz} ^{tra}
Nam licet et teneris adolescens floribus ætas:
utiqua ^{fusa}
Et tua sit nulla barba resecta manu:
re ^{tu} ^{governator} ^{partz} ^{antiquz}
Attamen es tantus regni moderatorz auti
posis ^{regno} ^{imo maior}
Ut sis imperio non minor ipse tuo.
Ius ^{no fitiganda} ^{honor}
Quod sua si veris præstanta est gloria rebus
posita ^{regna} ^{minor} ^{rege}
Subditsa sūt proprio scæptra minora duce,

tanti pax et nobis nobile corde

Clam bene rara decet generoso in pectore virtus
prestos diligenter lapis crando trucet

CLucida q̄ fuluo gemma sub orbe nitet.
o corde ad latrū esse forstis

Neue putes falsa blanditivoce poetam:

Quam facis exemplo res patet ipsa suo. ^{facta testimonium permet}
in pectore tamenq; sanguine

Non tibi regna placent sparso metuēda crouore:
maret regnū posse panta timore

Stant ea post habito conciliata metur:
aliqua cunctis subfucata

CSi qua nimis diro res est depresso tyranno
tremis supris fortis perfriguntur

CIlle repentinis casibus ictus obit.
alta ut belo cuncta quod

Ardua ceu rapido quassa est cū fulmine turris
destant turris terrā

Opprimit attonitum protinus illa solum.
pēnt populi merit subito

Occubuit phalaris populari præssus ab ira
regez regnū in magno mutu effet

Subdita cum nimio regna timore forent.
ab rebus ex pessis

Ipse syracusia dyonisius urbe fugatus
panper nō cognita terra

Indicus ignota constitit exul humo,
cuncta facta ipsi imperatore

Immoderata ferunt testantia gesta neronem
iuste nero remoto urbē

Odīt et excuso libera roma sugo est.
et hā volūtatis regnū colendo faciem regis

Unanimem placida populū sub pace gubernas
spandet

Aurea submīti sæcula rege micant.
galea bellare gregis

Qualia ter posita paccati casside iani
augusti porta

Viderat augusta ianua clausa manu.

quo in vento cū munis ab eoda quin nonis tormentis de letabatur
e. lxxii.

postulase illa interficere insit & suppositis ignib; prius ar-
tificis sui prebuit experimentū

phalaris transcursum
quidem peritus eris ingenij,
offus artifex amissimus est
epatensis agargentum
ad eum venit ubi con-

sigrita hominig-

centra ut

est placor

re ex

ce

tanzen
mūnificientia
magistrate in

nuam posuit regis in
co conclusus subven-

symbolo torquebat
regis ita song rois com-

mis et clamantis non
gratius horamis 53

volvus videbat pro-

cessus videbat pro-

secula pacata regnate

Qualia tranquillum saturno rege per orbem
Ipsius dñe sunt modo nō comite timorez

Fulserunt nullos marte ciente metus.

Prævias finas bello exsteti omnes armis
Defentes finas bello exsteti omnes armis

C Quæ prostrata iacent populatisbus omnia rælis

Non nisi compostris surgere pace queunt
fita facta inter in rem eis in non posse

languent sicut liliæ prato;

Arida ceu languent sicut liliæ prato;

Tatæ fuit pœnas exterritatis

Tatæ fuit pœnas exterritatis

Tatæ fuit pœnas exterritatis

At postq; mollis vensem fauonius aura

flent desiderat Veniat pluia

Spirat: et optatis educat ymber aquis

nimis calidæ soli depositum radiosus

Mitis et ardentes titan compescit habenas

erigit profer calore

Demissum extollunt sole tepente caput.

Et tua sydereo miscet commertia catu

Ultima quæ prauam virgo reliquit humum.

Quæ bene iusta decet cunctos moderamina reges:

Quam status immota lege tenendus adest.

Sümus honor terræ sümma est reverentia liris

Impensis ipse

Quo sine nil regum est imperiosus apex.

fata esse honesta precepta in toto quati

Hinc quis rupta forent æqui mandata parentis

In toto quati lapides terra

Filius intrepidam corruit ictus humum.

narrat floridæ duob; filii illi cuniorum

Hinc gemino memorat orbatus pignore brutum

parat amuletum domib;

Cum struerent patris impia bella foci

Comparatio

Comparatio

terrens mons est asper
magno astrictus
tamen

Ille penetravit cœctus
interficiens spectaculo dux

Vinc etiam tyrius fodit sua pectora ductor

fracto

sanguine

Dum violata pio iura cruce probat.

impiter inquis habet

munda

Si regat iniustis subiectum legibus orbem

qui sapienter esset

aliqua

Qui saperet nullum crederet esse iouem,

ad iugum *qui potes corampi* *at dacionem*

Adde q ipsa fides nullo violabilis auro,

Purior intacta; candidior q niue,

fides quo potis certa animo

Indicat immoto sinceram in pectore mentem

lucidem oculare mundo

Et clarum in toto te facit orbe ducem.

lumen effigie gloriae ille romanum contumaciam pacunia

Integer oblatu curius qui spreuerat aurum *afanites*

redit infernalibus romanis

Cuenit et astygis regulus alter aquis.

veneficus fabula dulces

Cuenit et ille suum rector qui mitis in hostem

manifestatur

Prodidit immisserū structa venena caput.

permisus coronatione

Est aliquid seruasse suis data foedera verbis:

plaudita facta honestate

Et plues pacram simplicitate fidem.

nulla nos credere debemus quoniam potes facias

Ulla nec optati sitis in satialisbus auri

andrum carolinum

Solicitum totos te facit esse dies.

opposita

veloci

anaro

Obuis praeda facet rapido data terra tyranno

per se tentari faciat

Et nullum est quod non audeat ille nefas.

ille

enim caput truncata finit in capo

Testis adest tyrius patrias truncatus ad aras?

testantur qualiter

Caesaque threicia dardana membra manu,

la gaffe penetrans

Testis et ille vorax iaculis confossus acutis
a quæ sita deborat delicias

Dū male quæ sitas sorbet auarus opes.
ab omni ibi vixit

Quid cupidū memorem crassum: quid criminē tāto
petupsa cupiditate nominata

Casura intenso incensia dicta deps
facili ita nunc yubet natus

Optimus est habili tonder qui forcipe pastor
no propria infelices veste spoliat

Nec proprio miseras vellere glubit oves.
ut capris habi videntes homines facie

Suscipis et facilis videntia corpora vultu
alibi lauditer regre multo recedit

Nec quisque amitti principe tristis abit.
ampla res illa romanis exstant post populi

Sic generosa titus romanæ gloria gentis
tempore per et secunda

Deliciae que olim terra beata tuæ.
reputata impens recipit regimè

Sicque recusat solis qui coepit habenas.
romano quæ sita

Audist apopulo vota petita suo.
aquisim magna

Sorrito sic vera pio cognomina nullus
ad hanc farraginam in philis sing

Aduce sub ducta fronte repulsus abit.
princeps mafretig reatu parentiby

Quilibet humana deductus origine princeps
ad dulcem primatum que ex petant

Non nisi mansueto principe digna facit.
temerari offent coniunctus fori

Nec temerata dolent alieni foedera lecti:
no amissa vere adiu

fracta nec amissio zona pudore lacet.
omnibz cosecnata virtus

At comes est cunctis seruata modestia rebus:
tua recta reatu vitam ostendit

Rectaque securum seminal monstrat iter.

Ita patet et erigitur ^{romana}
Cum violata foret stricto lucretia ferro
egregia defensio mara omnis taurique terra
Pullus es a patrio dire superbe solo,
Appius et turpi vitam cū sanguine fudit
Dum studet in castos prosiliuisse sinus,
Sit licet immensis pacis lictus regis:
Attamen est frenis illa domanda suis.
Cloelia quæ fuerat tusco repetita tyranno
In patrios rediit virgo pudica lares
Reddidit et nulla pollutam labe pueram
Dum populat tyrias scipio vitor opes.
Si data peccandi magna est occasio: maior
Oblato virtus abstinuisse malo.
ferueat ipse licet iuuenili in pectore sanguis
Nulla tamen prædam te facit ira suam.
Parcere supplicibus: tumidos sis vincere: felix
Cui datur ex omnino scire vera loco
Vincis et aduersos constanti pectore casus:
Et pudet instanti terga dedisse malo.
Quod tñ si prisca ducem iam saecula tulissent.
Non ea magnanimi coelitis acta forent,

Seneca

cōtāsiōne romānō

Ipse nec ad motum sp̄reūsset mutius ignem
manu conuicta

Cum sua flagrantē est dextra perusta face.
formidat in parata aderatq[ue] tēla pectus

Non timet inuctum contraria spicula robur
pertinet nobili pectus

Conuentunt magno sortia corda duci.
brevitatum et amor

Quin etiam patrīe tanta est laudūq[ue] cupido
tim patrīe corp[us] cōfusa fratres

Ut tua pro patria membra salute dares.
magne terre

Ut dedit iuastae substos telluris hyatus
romānū illū in terra desetus

Curcius audaci præcipitatus equo.
pro q[ui]ob[us] latifuturā

Ut decios proprio deuotos sanguine vidit
grandio hostiū dubia magnū

Dum timet hostiles anxia roma manus.

Codrus rex atenies arctes impetratim reperientur
ib[us] cuius reat figura fortiservt cæsus mutato codrus amictu
qui nō regali sed mortali turbatis ex certis hostiū
habitu peloponēsib[us] hostiū infestum attonitja contudit agmen equis.

Et interficiunt se ob Strenuus occumbit contemptu vulnere ductor
iret ut morte sua ab utilitatem nobile republīca porta

hostib[us] patrum liberato Qui bona magnanimo publica corde gerit.

in bello ponens horatio narrabo innumerabilis vallis

ferret accepisse ateni Quid referam innumeris oneratas lancibus aras?

enī reges ostendit Quid tua coelesti dona dicata choro:

esse sacramentos sacra amat dei sacrificia salutissime

anā p[ro] hostes portas In colit ætheres qui mystica sacra tonantis

sibi necem magis que, Semper habet faciles in sua vota deos:

raro eo militib[us] quenā negata sacrificia honoris & reverie

perentit q[ui] mox estu Si contempta piis iaceant solennia cultus q[ui] deinceps o

togatib[us] codri p[ro]ceri in multo lato n[on] ingent

mit Tarda sed ingenti scenore poena venit

Curcius

confusit

Torruist indigni qui delphycalimina phœbī

Iniecit cupidas in sua fata manus.
Sacrilegus obit pœna

Sacrilegus cecidit iustis mezentius armis:
in te fatus est a matre

Quiq; fuit matrī præda cruenta suæ.

Obrutus est medio rubri sub gurgite fluctus
maris

Qui detuist sanctis debita thura fociſ.
beati pomes pates regni

Et demum ut foelix: omniq; aparte beatum
regni nullamq; perdat

Imperium nulla condicione ruat:
in nefigata matro confito

Quæ peragis discussa grauiſ sūt om̄ia ſenſu:
gelta emitatēr patres

Et tua maturos acta ſequuntur ayoſ.
dīſcreta pītāda iudicio ſententia

Prouida quærenda eſt habilit censura ſenectæ
esperitacionib; q; multos ānos vīce potes

Uſibus: et longo tempore quisq; valerā
mutata menia ignem

Non versa in celeres vidisset pergama flāmas/
effet ayoſ

Si foret antiquos troia ſecuta viros
no dīſtante aūitatis edificia

Nunq; diſiectæ fractas carthaginis arces:
go onialoca labraske terra

Nec latius tyriā vomer arasset humum.
fugitq; solimanaq; alamonis paucis ſet regiones

No profugus ſolymas rhoboā celerasset ad oras
go polo ſuo dimiſing

Cum miser apropria gepte relictus erat.
no ſtrumenta

Nec valido ſeptem cingit quaerobore colles
dilecta effet

Diruta cum magno roma catone foret.

Censura aſſcenſio in
ſic in rigor ſenectæ
potestas eſ ſententia

in prouindos
viles

prefat
vires

VITUS

Incautos tam superat prudentia; q̄tum
tenebro fin aqua raro difficit

Obscurum a cloro lumine distat opus.

At tua cū treticis lassantur pectora curis,
magna

Et grauis assuetum cura remittit onus
no p̄dū loptas

Haud pigra efficiunt torpentes ocia sensus
upsa fortis danosa regi

Cocia magnanimo perniciosa duci,

aqua monte qualiter

Sive bibis medio lymphas helicone petitas

Et placet aonia cartha notata manu

ut venatis letari resonates dentibus poscos filmestres

Sive fugas medijs frendentes vallibus ap̄os

fribus vitioso tollo mangnua

Letaq̄ vicitri cuspidē dextra redit.

hunc rotundo artabu trono

Ut reddit exusto rapidis qui stipite flammis

finierat vita dectili sentente

Clauserat extremos matre furente dies

hunc hunc sic dies Imperator

Ut reddit alcidos tegeaxis victor ab aruis

luna traxit

Cum sera captiu corpora vexit ap̄i.

at agitos batas magnas brachis

Fortibus aut torquebas vasta lacertis

reparatis feraminali

Siue relutantis colla superba feri

at agitant illos Indos labore

Aut nimio exercent agiles sudore palæstras

furibilia ofiso corpora lauit

Lubræ quæ sparsò membrali quore fluunt.

conicis magis frigida

Præstitit hæc eadem digni monumēta labores

magna principes ostendit

Inclita qui magni nomina regis habet,

monumenta imperator

Hæc eadem cæsar pueris patientior: illis
sacrificia spatio sanguine

Taurica qui fuso sacra cruore piant, i
fereat atterentans

Besserat hæc etiam primis iuuenilibus annis
ille magos vicos

Hannibal eximios inter habendus avios,
ut ipos Imperia confundit

Aut claros æquare duces: aut vincere certar
iuncta Cœlestis mentit

Aemuls quem veræ gloria laudis alit:
quodice futura ipsa prima

Jam tanti præsaga boni scit gallia qualem
declarat ipsa indole

Venturum ostentet prima iuuenta senem,
magna fata virute

Ardua testantur iuuenili gesta calore,

Quælibet euentus signa futura sui,
victas sermone mula

Hinc mea romano properans afonte camæna
vix interfenerat aliquid ad luctu

Appulit inlaudes officiosa tuas.
notum ingenium

Tanta licet nostras superent præconia vires:

Sæpe tamen parvo magna sub ore latent,
line vole vicos

Qualia cunctæ precor: placido lege carmina vultus
mea carmina noscitur vultus

Et mea si non vis carmina: corda velis.

De eximis laudibus parisiensium theologorum

Argumentum

Parisienses theologi non nisi magna tuba resonandi sunt: Ad cīdū tā horredū clāgorē faustus nequaq̄ idoneus est: non em̄ oēs poetæ vno tatū tramite incedere solent: nemo est certe qui ad vnguē nelciat hūc ad vnu: illum vero ad carmen aliud prōptiorem esse: hanc obrē faustus nunq̄ sibi ipsi nimū indulgens; immodulando tanto cōetu assuetis suis elegijs vtitur. Nonne temerarius iure nuncupandus est is: qui ingenij sui mātam transiliendam esse putet: græca facundia olim cæreris nationibus facile p̄stebat: ea demū romani disertiores atq̄ limatiores euasere: Nam plerūq̄ cultius opus expolit faber ille: qui priorem artificem omni et ingeniō et arte excellere studuerit. intercedente deinde ciuili discordia fortuna simul cum bonis moribus immunitata est. Ambitiosa discordia ea oīa breui qđ momento destruit quæ multo cū sudore parta fuerint. Nūc vero amissā oēz virtutē renouant parisienses theologi: Nā vt tetrica eoz grauitas: vt sancta religio: vt relinquæ demū disciplinæ sileantur: adeo nodosas sacras litteras dissoluunt: vt solis illis nitatur christiana fides: nec insurgentes hereses non modo non timeat: sed eas om̄is subvicticibus planctis penitus conculceret. Paucula admodum lilia pleno ex campo decerpta sunt: Angusta em̄ area ingentes currus capere non potest

Nelyta parisijs cantanda est gloria cætus
Gloria non minimis emodulāda sonis
At mea frigenti torpētia sanguine corda

Non sunt heu magnis apta sonare tubis
Cnam diuersa manet rebus natura creatis
Tramite non uno quisq; poeta meat:

*Poeta elegiacis carminibus
et pro comedie ageretur alter*

Mollibus hic elegis: tragicò valet ille cothurno
ad herorum carmine

Alter in heroū promptior extat opus:
*nullo tempore desprienda
gigantae anima*

C Nunq̄ natuæ fraudanda est gratia sortis
tegnis no intellegit restringenda

C Mæta nec ingenij transilianda sui
Gigante mania amans et impetus

C Ipsa gigantæ temeraria bella tumultus
equola poema concordat

C Ulrisbus æqua suis pondera dāda mouent,
concreta falso facile ipollo misag

Da mihi da gracieles genialis phœbe camænas
elata ordo mifia

C Currit et in gyro sueta thalia suo
aria dare mact

C Non audens timidā medio se credere ponto
virtus impia nabis Quæstus

C Proxima littoreis cymba vehatur aquis
Pida propria a omnib⁹ narroni bej

Unica iam reliquæ plata est grætia genti
greco ostendatur compositio

C Quod libet ex illo fonte scatebat opus.
aliquo temp⁹ romanorum superata regilla ingenio industria

Postmodo romana deuicta est grætis lima
reportavit dominus honore

C Rettulit et primū Roma magistra decus
qz artifer pœna labore dincere

C Nam faber artificē nistens supersare priorem
arcifluit gregis eadē compone

C Sæpe opus edocta cultius arte polit.
matr̄ dñmning temporib⁹

Deuq̄ mutata est longis fortuna diebus
camanoz quado bello tunc superata

C Romula cū scæptrō est terra sub acta suo.
bello integrum romanos lactans

Sic ciuile nephas discors sic pugna coegit
munda sine corda decolorat

C Sic pura in mores pectora versa malos

quod facit metare ad honores tempore vestit tempore
Ambicio sa breui discordia destruit hora
multa magno agnita tempore
Contra omnia quæ multo parta labore videntur
tegunt etiam amantibus ille sapientia ostendat
Sic tenuis mortis natus my cipsa monebat:
amente memoria credere.
On nunc memori corde cadende senex.
53 ministris quippe complebitur
At nunc parvissos virtus amplexa penates
glorie perdunt postea fama renona
Nois amittunt præstata iuria nonas
sua modi combusto suis restorantur illo genere artorius
Qualis inexhausta fons renouatur ammono
ta quado defatigata pretio stat
Corpore cū tremulo fessa senecta iacet
cōspicua fenera regiones illo et raro
Ecce vides tetrica sanctos grauitate catones
ornatos illas viras
Patet pli cultos relligione numas.
tuta innumerabiles mitane
Ut sileā in numeras prædictæ palladis artes
canitanda rituacanaria
Hæc est præcipua causa sonanda chely
patet illa
Hic bene nota patet cælestis littera verbi
conatur grauitata
Nicitur et tanto pondere sancta fides.
ne fermita rotarios cœsus et cœsus
Nec timet aduersos fluctus: ventosq; procaces
ducent farascurus beata
Doc duce claus' geri recta carina petri.
tantus scripture munera
Usq; a deo firma est et tanto remige fulta
ne valeat comone te asterni
Ult queat a nullo concutiente premi.
aligata fortuna viribus grandi
Tatum parvissæ debet sacra pagina menti
Sacra
Quatum diuinis sensibus sima caro.

*pancas ego co legi floris
decepit facit*

Paucula sub legi de pleno lilia campo

no continet magis locis prouincias

C Non capit ingetes area parua rotas.

Argumentum

Faustus daviticos psalmos in gymnasio parrhisiensi interpretaturus: a seipso musa sua abdicat: profiteturq; se deinceps a poeticis signatis oino alienum fore: quid enim prosut falsi illi dei: quostoties vanis nescio quibusdaz opibus inseruit: romanus pples oibus in rebz maximam certe sapientia pse tullit. In diuino aut cultu nihil eo iusul tius repperiri aut cogitari pot: Itaque faustus christianum dogma sequens: turpe et infandum crimen esse dicit: posse sacerdotem suum a boue et asinoveneratum ignorare: oportet eum ipsum deum invocat qui et discipulis suis varias linguis: et blasphemus moysi coccynnum sermonem dedit: ut ei interpretatio davitica et prophetica sensa reseret: et auditores ad exuendit segnitie et adiscendas sacras lfas hortatur: quoniam deus perigrinus et inertus ase hoiez reiicit: accinctum vero ex omnibus sepe periculis eripit: et in tutu tamdem statioe collocat,

q Cid toties sterili signata poetica versu

Irrita musa canis: libyco quid corniger orbe.

Juppiter: humano quid taurica sanguine gaudens

Cynthia profuerit: paphias quid sparsa peraras

Thura: quid amissum plangens egyptus osyrim:

None supersticio vana est cum fune cybellae

Urgineo iam tracta fuit: cum peste furenti

Ducitur in latios serpens epidaurius agros

Cu sancta exclamat cererem: patrem lyeum

f. ij.

Agrestes qui iusrat agros: orti quæ feracis
Dulcia cultori ponuntur liba priapo
Desossusq; lapis dubios qui terminat agros
Florea serta gerit: non discam immobile saxum
Terpea quod sede manet: nō ora bifrontis
Bina dei nec tegeminis depicta figuris
Antias: aut iuno lacris venerata calendis.
Aethere delapsum salios ancille ferentes
Floralesq; iocos sileo gracilesq; lupercos
Foemineā grato caedentes verbere palmam.
Tradita si referam lycis oracula templis
Vestali si flamma foco victura putetur
Ignibus æternis nūmio resoluta cachynno
Ora fatigentur, certe ludibria certe
Ista videbantur templis indigna vetustis
Nos autem redimēs tenebris quos christus opacis
Conspicū perducit iter: vexilla sequamur
Inuicto gestata deo nec fronte minaci
Territet hostis atrox per tæla aduersa ruamus
Ducturi insignem superato exhoste triumphum

Strenuus hostile dubitans inuadere turmam
Si prima inspiciat ductorem in bella ruentem
Inicit hic mediū sese furibundus in agmen
Non enes nō tela timeret: nec cessat adynum
Ni miseram stratus vitam exhalauerit hostis,
Aboue paſcenti notus poffessor et ipſo
Qui pofitū pariter fœnū comedebat aſello
Ignoratus erit: dñi obliuio noſtri
Lethæo perfusa lacu: qui ſydere abalto:
Diversit inæternū petulatia numina abyſſum
Hinc odiosa procul pedibus fuge muſa citatis
Hinc iuſſam properato fugā: ſat vita remansit
Blandicijs laqueata tuis. iā caſſe refracto
Libera diuinis ſiſtam veſtigia carthīs
Qui variae ſocij linguaſ: concymnaq; blaſo
Uerba dedit moſi: nūc ſenſa dauitica pandat
Et reſerata meæ ſint verba prophetica menti,
Nunc mecum o ſocij diuersa peræquor avecti
Securos intrate ſinuſ: nūc guttura ſicca
Cæleſti rozate melo: quod ab ætereſ ſummo

Depluit hebreæ deferta perauis genti
Nec nos segnices tardos ignava moretur
Tam dulces gustasse fauos: lymphasq; perhēnes
fontis inexhausti: diuina potentia serum
Odit et accinctū per cæca pericula pectus
Eripit: et tuta tandem statione reponit,

Argumentum

faustus adamandas puellas fatali quadē inclinatione
prop̄esus: cerebras & miserabiles querelas effudit: q̄ppe
qui agalla illa colubā imerito desitutus sit: quæ antea
ardēti poetæ se obsequētissimam exhibebat: Sicce
aristæ pōdus puellari fide grauius est: desertus faustus
maiori sane dolore opprimitur: q̄ nup̄ in simulatiū muli
ebre amore incidenterit: quæ oīlī sumā cū prudētia euallisſe
gloriabat. si quispiā ita sane mētis in ops est: vt horrida
quæuis tormenta vltro perpeti desideret: ea oīa ne ma-
iora dixerim perferet: si foemineo semel ardore cor-
piatur: Non em̄ ille dulcis amor: s̄ potius tristis ama-
ror: appellādus est: q̄ optato & felici amore fruit: si ad
dec̄ptū afflictūq; faustū diligēti⁹ inspererit: intelliger
pfecto q̄s ille fuerit: oīa sub cælo ipo nata: corrueire,

Icsacer illæ tuo cecidit de pectore vates:

Littore sic sterili torpet aratus amor:

Ah cito pacta fides puerili ardore labascit

C Arida nam grauius pondus arista gerit:

C lidi ego saepe tui madidos deflentis ocellos

In que meo stabas molles ut agua sinu,

En ego dicebas solo contenta poeta
Corpora do votis obsequiosa tuis,
Faustina si mille manu per frusta secarer
Hæc est pro domino vita parata meo.
Et centena dabas cū dulcibus oscula verbis
Est q̄d anima in labris pene relicta meis.
Tūc ego tūc cecidi partes labefactus in omnes
Sensibus amissis muta loquela fuit
Sustentata leuas subiectis colla lacertis.
Tergit et humetes sædula lingua genas,
Quæ fera non tygris positio mollita furore
Iisset in amplexus semisepulta tuos?
Nūc ubi verba tacent tam blandis fusa querelis?
Cum repero sensu deficiente cado,
Ah fuerā infoelix fallacem expertus amorem
En iter euasa vincitus ab arte trahor,
Captus ut extrahitur vitato piscis ab hamo
Liquitur et molli tosta medulla face.
Usta supersuso ceu sapia resoluit acero.
Pœnus inausoniam ducto; sturus humam:

f. iiiij.

Quid facias sic fata tubent: parere necesse est

Dulcis amor semper tristis amator erit,

Omnia qui sumi cupiat tormenta doloris

Corda cupidinea sentiat scita manu

Ecce magistra meis docet experientia rebus

Neum quod est siculo saevo ista boue,

Fausta triumphantis qui signa sequatur amoris

Ad paenit flectat lumen virtutis meas.

Quae rigidos miti lapides pietate mouerent

Atque ipsa in lachrymas aspera sara graues,

Sumat et afflicti miseranda exempla poetæ

Omnia quod supero nata subaxe ruunt.

Argumentum,

faustus præ nimio amore deperies reparandas salutis:
oem prorius spem animis: qm crudelis columba postula-
tam opem denegat: quæ vitro vel renuenti offerre de-
beret: si extrema morte tanti dolores finiretur: emori
certe quod vivere malleret: sed quod mors ipsa maiores adhuc
flamas adderet: et vita et mors disparibus illi modis
inuisa est: si tñ transfixo pectore minimam fauillam extin-
guere possit: infelix ille mauult: se ipsu vel propria ma-
nu confodere quod sepe vehementi hoc incendio ciburi,
dolentes et nimis dolore

h *afficio* *conceduntur* *ligna*
grado *desiderant columba* *auerstia*
Eeu morior: nec spes nostræ datur illa salutis
Cum neget optatam quæ dare deber opem

^{tā magnis} ~~depositione~~ ^{calamitatis}
Ultima sitantos finirent fata dolores:
locanda est terrena vltima

Serata foret vltimæ mortis meæ.

^{reum} ^{angere} ^{tempore ipsa} ^{dolores}
Sed quia maiores augerent funera flamas.

^{hodio habet} ^{mibi} ^{falso} ^{in semibbo} **Vita**

Displetet in partibus morsq; salusq; modis.

^{inflammata} ^{per tota} ^{quæcula}
Sitamen ardenti minimam de corde fauillam
emittant ^{teus} ^{foco} ^{corde} ^{reced}

Excitam fosso pectore: vita vale.

Argumentum

faustus in fruenda columba felicē quid aditū: s; infortu
natū tandem exītū sortitus est: Is mea quid inia excors
esse videatur: qui pueras solus iplis mobiliōres vel ieq
vel laudare decreuerit: nullū inane facinus est: quod
rebellis et auara foemina nō comittat: nō formolū non
nobile nō deniq; virtuosū boiez s; ipsā tñi pecunia am
plexitur: tantu per amatoꝝ hyblæo melle dulcioꝝ esse
videbit: dñi aliqd auaræ pueræ donād superit: si vero
absupto patrimonio iniaciabilē illā voraginē expiere
neq; at primū summa cū irrisione atq; ignominia expel
letur: qd si fortassis amissas opes quapiā vñ idu triavel
fortū repauerit. itez patete lanua & callida necio qua
dē excusatione admittetur. Nonne sumæ leuitati mo
ipst; pr̄sus demētæ ascribēdū est: ad fallacē atq; exptū
hamū redire: molles et subdolæ istæ syrenes vitadæ
fugiendæ: exterminandæ sunt: qui semel earum illece
bris laqueatus fuerit: etiam medio in portu irrepara
bile naufragium patietur.

^{Dolentes} ^{nō} ^{misere} ^{columba} ^{debet}
b Eu queror: infelix domina desertus ab illa
^{Domine} ^{asportent} ^{amator}

Cui modo cernenti solus ocellus eram.
^{plaudens} ^{locanda} ^{dubbat}

^q bene faustus amor primordia læsa gerebat

⁸³ ^{pectore} ^{laborat}

At nunc euentu deteriore ruit.

fatu

muleribz

CStultus erit leuis tristis qui cunctis pueris.

variabilis

prælla

EInstabilis variis scemina nomen habet.

no ta doce fata latranti variante leneq

Non ita flante noto frondes agitantur inanes.

inoris quod omnia mobile mente sua

Cfurcis ut mulier mobile pectus haber

deperditq ipsa neglecta regat

Nūc ammissus honor virtus nūc spræta recubit

dormit inondis

CMaxima corrumpt quæque rebellis amor.

sopore apta ligatoq

Nōne sōporifera resolutos nocte maritos

omni hīmēbelisq inuita morti

Præbuit infandæ bellis iniqua neci.

ille dux muleris interfectus gladio

Non stat olophernes muliebri cæsus ab ense:

me br robm amore factio

Et sampsom vires perdidit ipse suæ:

verte fortissimo mortali

CScilicet inuicto nullus vel maior achille

taate muleris falacie

Cæca potest taciti tæla cauere doli.

muler inor ad solas aperte inuicta pecunias

foemina: si nescis: solos petit improba nimos:

omne trahit cypria celus

foemina percunctum surgit auara nephias:

marita pueris

foemina prodiderat sponsum scelerata latenter

illa ad ducas gregi ornare tu

Unica baccatum causa monile fuit.

re dicas inimicis turim

foemina tarpeam tacitis dedit hostibus arcem

cet organæ ornatae foemina sebe

Ut foret armillis cultior illa datis

quando subibz brachig

foemina dum blandis stringit tua colla lacertis

pecunis collida

Tunc loculis tendit retia cauta tuis

cibi

Dum superest manus dominæ tradēdus auaræ
In hinc dulcissimo ab illa
Dulcior hyblæo melle receprus eris,
nō valeas miser

Forsitan ipse tuū nequeas si pauper amo:em
enutrisse atemato reuictq. recedis

Pascere. dilecto limine pulsus abis.
vī fidei dñi pecunias tibi corporans ad pītib
Hercule si dextro censu reparabis ademptos
genib⁹ apertis portat illigū mūltas
Postibus expassis ianua tota pater:
homin⁹ eges atrahatē rēte

¶ Quis nīl mētis inops reuocatē currat ad hamū:
operta reuia pītib⁹

¶ Expertos casses prouida vitat autis.
mōta que frānde pītib⁹
Deu fuge blandicias molles quas subdola syren
fauoris in pītib⁹ pītib⁹ tandem

Dulcibus illecebris in tua damna mouer
conce amore corda fatuo

Deu fuge dulichiovinctus tua corpora malo fēnēdō q̄e figura
coperto magno

Obruta ne vasto gurgite pītib⁹
quīm q̄z capiētē

¶ Quisquis amator erit vāfræg amplexor amicæ
in rea no pītib⁹ pītib⁹

¶ Portibus in medijs naufragia mēbra dabit.

Argumentum

Faustus vrgētissimis de causis coactus est: brunorum
bulgaz ex vrbe parisia ad cupidos parētes suos mitte
re: illū aut graui et iusto aio discedētē solat: nevel lōgo
itinere vel horrida pītib⁹ hyeme deterreatur: qm̄
duris in rebus amicus certio: esse dignoscitur. quo
grauiora pericula euaserit: eo maiori dēnum gaudio
afficietur: cum sese tutum in portum reperit: Juuat
en̄ ociosum virum euasa ipsa discrimina meminisse.

At faustus in extrema regio fortassis mories: iter ignota atque abiecta cadavera sepelientur: misericors deus tandem omen auertor: si idem ipse faustus oibus post habitis viciis unitatum virtuti adhereat: fortissimum virum oem quod solu coperit: sed ossa patria in terra mollitus humata esse videtur: puid' itaque brunorus melioribus fatis vivi debet: cocessa enim hora grata sep manu sumenda est.

italos finaliter remans deos

Ultonios tandem repetens bruno re penates

frigidas galla in regione vadis

Pergidas gallo cedis aboibe niues

intra retro gradu polaneta pro pretius illa pro lancetis

Naque retroflexo tendit venus humida cursu

Amphora concreto quam premit vda sinu.

prolixa admoto

onata fastu - congeri bgo terrae

Longavia est faceor gelidisq; asperisq; glebis, gelata

fimior difficultib; et asperis multa amictu

Certior in duris rebus habetur amor,

ille amicus q; se se cepit regnum

Et magis est pylades furioso notus horrestris

Ambiguus dextræ fortis amicus adeit.

recte agnoscatur fortune

Scilicet euasi grauiora pericula casus

exhibuerunt perpetua leticie

Fraestanter solidi gaudia plena socii.

modo troianus impetus fortuna marci

Sic etiam æneas tumido sacratus in alto

suadet mithib; campos ausoniis

Hortatur socijs itala regna suo

pronto pta teletat anticipata perioda

Ennumerata suuant dubiae discrimina viræ

grando cum somptate portu requies desiderata

Cum fructur tutis sedibus alta quies.

galla regione

Ast ego desituo peregrina solus in ora

fortassis regina lymabor terra

Forisitan heu galla contumulabor humo

ille amicus q; se se cepit
fuit p; morti pro
amico

...cōque vōneram ad tūtāndām vītam

vota

Nec pia persoluent absentes iusta parentes

aderentia et ignotis mea clamat

Junctaq; non notis ossibus ossa gement

deum verba ante dentur ora cuncti et

Sint precor hæc postus vento data verba rapaci

omnia et ferentes verba

Cunctaq; per liquida vana feratur aquas

expeditat desideria italos videat itales

Et liceat cupidio patrios mihi visere campos

quando terminus effecta

Cum fuerit musæ mæta peracta meæ

alti dens ali

Oita magne velis superi regnator olympi

h omnos eptes mes recognovero

Si mea nullius conscientia vita mali est:

curo vita beata plenū voluntatibz

Sistudeo æterna corporis virtute caducum

ct alto ingenuo eptollerz

Atoz animum excella mente leuare meum!

terra confiteor omnia cadavera reclidit abscondit

Omnis humus fateor fortissima pectora condit

ss humata nota dulcis mea terra

Cat sita sunt patris mollius ossa solo

facta obtrusore

q mea sint igitur melioribus utere fatis temp

arcepanda clari quod nato verantur animo

Cum eda est grata quæ datur hora manut

Argumentum

Calla iuuentus a pio et miseranti fausto increpatur plurimum: quod in merdosis nescio quibusdam libris: Iuvenilem æratem suaz conterat: Nulla enim iactura grauior esse potest. qæratem ad capessendas litteras aptioram amittere: quid barbarus alexander: quid in sulcus græcissimus: quid deniq; minutus nescio quid græmaticuli nō nisi spurcūr fœtēs admōd sterlus redolēt: Non est igitur mirandū: si galla chola recētez merdam sapere videatur: cum neglecta mera latinitate in merdalibz semper deliramentis versetur,

ad scolas academias

- o Mnis infoelix gallorum turba ruentum
quare consumit mobile
Quid teris heu stulto tēpus inane modo?
terre pōta magis dispensū inventus
Scilicet amissæ magna est tactura iuuentæ.
ad quā nō beligerat tempore innentur
Irreuo canda cito præterit hora gradu.
illigantur barbari
Quid merdosa iuuant græcisni scripta cacati?
te latet torpe merdum idolent
Sinescīs scđum non nisi sterlus olen,
disponet sī vespere te honorosū
Soluere vis vrgēs ventris cito pondus onusti:
barbari ampla latrina ingopatulo e
Turpis alexandri larga cloaca patet.
quare de aliis / me dōne barbaris
Quid reliquas meniorē sordes? quis barbarus auctor?
Inscīt heu pueros ille vel ille rudes?
nō miranda rdelectus ludus galloꝝ
Nil mirū est merdam sapiat schola galla recentem:
magis merdoso p̄ ore aleander immagatū
Merdalius pleno cum liber ore natet.
- Argumentum
faustus lucullētissimo carmine nō aut exulta mēbra-
na gaudēs: rēphēdit: Immo potius deridet musā suā
cōquerentē sevili nescio quād papyro descriptā fuisse.
Nō em̄ illustre poema a crassa papyro denigrari potest
Hēma etiam medio instercore p̄ciosa est: nil prodēst po-
lita et minista mēbrana: si carmen corrodēt verme di-
gnū esse censeatur: Nulla profecto menda est: quæ vel
cæcis intenebris nō dignoscatur. Si vero illa sublime
atq̄ inuidiosuz opus cuderit: flue hyrsuta papyro sine
rāla membrana scripta sit vnicuiq; præsertim eruditō
placebit: cū maior fama extenui paupere: q̄ ex opulen-
to diuite nascatur: qđ si ob ineptū versum tergēdas for-
tassis nates meruat: Quidnā igitur mēbrana opus est?
cū hanc ad rem tantum papyrus idonea sit,

q *Uid mea mysa doles ulli descripta papyro?*
nō subline dignat rudes rintessa
Nil clarum offendit crassa papyrus opus.

conquerens sapientia carta
infima
front *infabulo lapis prenōsus*

T Scilicet et medio preciosa est sacercore gemma

dant obesē *vagenta* *fordiby*

Et redolent putri balsama mixta simo.
nō feceris delectat parganer *elato retus grot*
ritantes cā

Nec bene rara iuuat cultu membrana superbo
quando *ut q̄ ea formet carnem indicatur*

C Si dignum informis verme poema manet.
annus *ignis* *in tunc induit* *vefta*

Corius olorino quodā vestitus amictu
omnib⁹ nota manifestata *de p̄cione*

Publica detecta fabula fraude fuit.
romm⁹ *marinatio manifestatio*

Domine vel incācis viciū dignoscitur ymbrais
nūlī rete obtemperat temp⁹ *terracina*

Nulla etenim tetrico iudice menda vacat
si sorbas lacerata synchir

Srande sophos referas, pannosa ueste placebis

Maior ab exiliis paupere famavenit.
elle noſtris & ſcriptis

Tergendas ne nates metuis: mēbrana negāda est:
ad nates tergedas poteza qd magis malis ſer

His ſolum officijs apta papyrus erit.

Argumentum

Faustus et crudelis et oī prōsus vicio obnoxius eſſet:
ni laſciuētem amicum graui quid cēſura coargueret:
quod eſi decus ex ebria cauponā: quā volupratē ex pu-
blico ſcoro: quod deniq̄ emolumētū ex dannoſa alea
afequī potest: q̄obrē effoeminatū illū iuuenem & admo-
net: et rep̄hendit ut oībus depositis ſceleribus virilem
animū: sagax ingenū ac profundam mētē ſuā extollat:
quo et natale ſolum illuſret: & ſibiſpi nomen pari at
ſepiternum: ea demum ſola voluptas eſt: diſciplinam
omnia in ſæcula vieturam complecti,

ferret
dixa ferret et dixa coram definat
q Uta fera mens toleret: quae saxe pectora cesset
vitam reprobare tua fanfug ipsa ipso
Incæptum damnare tuum: crudelio; ipsa
animah nullam labem in omni vicio habuit
Tygride faustus erit: xicio; obnoxius omni
nisi trahitā corrigit Indis; per se ipsa vici
Nitua castiget censuris facta severis
taberna brinca finaliter vino molli et delirato
Ebjia quid tādem multo caupona phalerno;
T fort homines amica T dant homines
Perfida quid meretrī: pānosa quid alea prodest
vitam agit a domo dū belaz
Sic viuis turpi brutarum more ferarū:
mentē pāmēna stat impudēcūtā
interrādīcta stat impudēcūtā
Sic ratio prostrata iacet: sic stulta iuventa ablecta
mōtūlā tērūtā nulla et laudea
Ignānum consumit iter: nullo; probandum
statē consumit tempora pūndētā grecū
Tempore ducit opus: cātum non ceruis vlyxem
vices lacuas tēbene: bōzes transmigrabit q̄ suā pīnde
Qui molles surda syrenas pāxterit aure: ad omniū au
dīctis dimītē relng et reg necaperit
Ab tātūm iam mitte nephās: animūq; virilem
arūtā pēpīcas euge ī pōfundō sc̄m
Ingeniūq; sagax: mentēq; extolle profundam
mīra ī pītūtā patra plaqūtē genūtē tātūz
fac decors pātale solum fac nomēn ī auras
mōnes terrātā aēnare trā
Aethereas volitare tuū: stat sola voluptas
p̄versari inondā operis bonis et inītūtē digna
Cōmnia complecti victoram ī sēcula musam.
Argumentum
Infoelix gallia: gūelnum rupifortem īdigna quides
mortē raptum perdidit: quale cācellarium neq; olim
habuit: neq; ī pītīaz h̄z: neq; ī futūz habitura est: nūc
deserta iura: nūc orbata probitas. Nūc ipsi deniq; lit
terati merito cōquerūtūr: Sed q̄q; breuis admodum
vrna gelidū atq; inutile cādauer cōtegit: nihilominus
fama tam magna tāq; excellens est: vt ad eam capiēdā
ne ipse quidem orbis sufficiat.

gndemo no frib tempore nobis fr̄it
q. Ulo non est nec erit nec clarior extitit vñq;
vōlētē Cū humatq; aut spoules
mātare Deu rapte īdigna morte guelme iaces,
qnā magna fortuna īvōlētē amfit
O qualem īfœlij moderantem gallia perdit:
lapsib⁹ p̄sidenta copiunt
Saxe cōsilium quale sepulchra tegunt.
ia nemo dī tacerit vīzī & talem p̄tē omisit
remansit leges
Mutaq; iura silent: probitasq; orbata gemiscit:
taſtī vīnamus aſſe nōne mūſic
Mœſtaq; cum docto callyopea choro.
Int̄ ſt̄oſ ſt̄oſ figmū Corpus in animatis
Ecce breuis fateor gelidū capit v̄na cadauer
maior diligata et
Gloria ſed toto grandior orbe volat.

Argumentum

Faustus p̄terita tandem facinora recognoscens ad sacram eucharistiam: ſicut ſitiens ceruus ad fontanas aquas cōfugit: et lachrymas inſtar montani fluminis manātes effūdit quanto ſuauiore olī voluptatē habuit: tanto maiori imprætentiarū amaritudine diſcruicatur hoiſiam vñūquēq; ſalutari cibo paſcētem obſecrat: ut confeſſas eius maculas detergat ſi ad ſumēdū tā imen ſū regem minime capax eft: at ſaltem candidus amor atq; attritū pectus ſupplebit: durus adamas ſolo hyr ſino ſanguine molleſcit: ipſe autē deus ita mitis atq; placabilis eft: vt pno tm̄ oreac ſincero corde ſlectatur benidū faciſcia P. p̄fice obit⁹ ſuo

o Pia quæ ſacrū libamina pafciſia agnum:
infusa oblationes & doſia ſacrificia cultrū

O pura īdigna vicitma cæſa manu.
Ad tua confugio vſtali miftria gusto
Ceruus ut ad vſtreas currit anhelus aquas.
Est mea conſiteor vario mens ſcta reatu
Pœnitet admissi noxia corda mali.

g.i.

cordis tormento
anime meae dilatato
Intima discruciant sensus tormenta profundos
languore turbabat concus diversas partes
affavit velox sicut agmen alto mente
Labitur aera præcepit cœn flumen ab alpe
genet volvaturque mercede posterris
Et fel præterito nectare maius adest. *in est mihi*
recognitos munda macula. *que hæc peccatores sua*
Confessas ha terge notas: animaq; precantem
et erragionam *convenit* *reconcilientur*
Prepetuo pascas hostia vera cibo.
ora pura sacrificant animo
Quæ tua sincera libauit sacra corpora mente
ille peccatores possunt no no potes impetrare donare
Ora queunt tristis nulla perire fame.
mens turba licet amittit idonea dei
Si mea non tanti sunt tecta capacia regis
paratus ingensent dilectio
Candidus attrito pectore supplet amor;
Ipse adamas duris solo fit sanguine mollis
flecteris a prono mitior ore deus.

Tertii libri finis.

Publii fausti andrelini

foroliviensis illustris poetæ laureati A elegiæ felicibus auspicio: in amplissimo Gymnasio Parrhissensi Impressæ sunt: Anno a christiano natali. M. CCCC. xciiij. Tertio: No. Aprilis: fausto ipso et oratoriis et poeticam artem in eod gymnasio publice profite.

Publii fausti andrelini

foroliuſis illustris poetæ laureati ad carolū burraeū
parrhſiensem patricium ac regium theſaurariuſ bene
meruentem Epiftola.

Oſtea q̄ diuinā illā poeticen dextro quid omnime
auspicatus ſū. Nihil certe piaſtatiuſ eſſe duxi
q̄ incedēdo poemate pro virilli mea. P. U. M
imitari. is enī de formes atq; indigetos foetus. Ursino
moze ſēſim lābere figurareq; cōſueuerat. Ne antea bla
diretur recēs ipſa foeturā q̄ om̄i ex parte adamuſſim ef
figiata eſſet: Idcirco fabiū Quītilianū rhetorē admodū
iſtūrē nō mō ſequēdū. S; z toto q̄o pectore aplectēdū
cēſeo. Quippe q̄ ſcripta impetuolo quodā calore flura
et in tēpus aliquod reponēda. ⁊ refrigerato tād amore
veluti aliena ppendēda eſſe iubeat. Piaſcox em̄ opus
q̄o nōdū ad maturā frugē puenerit agrefiē nescio quađ
acerbitatē piaſeferat neceſſe eſt. Quā obre impmedi
tata editionē optimo quid iure explosā eſſe cōtēderim
Nulla tñ nulla inq̄y admiratione afficio ſi vulgo deride
antur hi qui ad aucupandā popularē auram e vestigio
rude et confuſum nescio quodd̄ chaos. diuulgare sole
ant: Cū opus nonū iannū etiā atq; etiā preſſū lucillianā:
modacirat. ⁊ theoninos dētes euitare nō poſſit: Vi
deo em̄ barbaros quosd̄ ſciolos coaceruātī irrepſiſſe q̄
tā ⁊ ſi primarū lſarū veſtibulū vix ingressi ſūt Tn cape
rata frōte ſubducto ſupcilio: ad vnicis naribus excuſſo
deniq; naſo vel conſumatiſſimos auctores ſuſpendere
ſubſānare q̄ audeāt: ⁊ iter balbutiētes pueros cēſorio
illo obelisco notare quo Aristarchus i ſubditicij ſeversi
bus ex homericā familiā ſumouēdis maxie viſuſuſſiſſe
dī. Quis tā in ſolētē: tāq; abominādā temeritatē non
dānaret: dānata non miſeraretur: miſerata nō ingemi
ſceret: Cū ea neq; miſerius neq; ſuperbiuſ adinueniat
nihil. Sed ex actiſſimum illud opus quod multa cura
intra domēſticos parietes ruminatum eſt. Tanti pro
fecto miñutos iſtos culices: quātūdū elephas facere
debet. Non imperitae multitudini ſed rario tātū virtuſ.

ut placeamus summa ope admitti decet. Non enim illi certa
quodam libidine: sicuti vulgus ipsius: sed aequo firmoqz
iudicio nititur: plura certe dicerem ut in canendo rece-
ptu maturius oino cōsiliū arbitrarer. Ne sc̄z loquar
ac nimis int̄ viles vappas opistographum non tam
interiore pagina q̄ tergo ipso cōscriptū fecisse videar.
Thersites hoīs qđ abiecessi dicacitas achillis tñ vel si
lētio vel irrisio dillueā ē: ne ignauissimo conuictori
similis habeatur strenuus ille vir: quid enim garzula pica
ad suauē philomelā: quid crocitā coruus ad argutum
olore: quid rudes asinus ad tēperatā resonatēqz lyrā
facit: cū hoc tēpus interpellaret: ut maiores nostros
cū alijs in redz tū p̄fertim indādis xenijs ac remittēdis
apophoretis imitarer coactus sū tandem laxas prorsus
habenas remittere et tardiorē equū admotis: ut aiūt:
calcaribus premere: nemo enī ita rerū oīm expers est
ut temporis oportunitati aliquando parēdum esse non
existinet. Itaqz succissiuos actu multuarios hosce pu-
gillares qui inter diurnos nocturnosqz labores meos
exciderunt tibi q̄ libentissime dedico humanissimæ ca-
role. ut meā ite obseruantiae p̄sludiū si minus cōcīn-
num at saltē obsequentissimum habeas: quodquidez
si arrectis: uti spero: auribus audieris maiori deinde lu-
cubracione festinatam ne dicā p̄cipitatā emissionem
resartiam. Quandoquidez acerbū maturiori demum
fructu compensandum esse non ignorem.

Vale,

Publii fausti andrelint

foroliuensis Illustris poeta Laureati Ad Carolum
burræum parrhisiē patriciū, ac regū thesaurarium
tumultuarium opusculum Incipit.

Argumentum

C faustus poeta Carolum burræum Ab omnibus tum
animi tum corporis dotibus extollit.

n Escia sit quis vasti mea cymba profundi:

Et fragili radat littora sola trabe.

Atramen in solitis dabimus noua lintheaventis

Et referam dotes Carole sume tuas.

Forisitan audenti flabit leuis aura poetæ

Ibit et intutos fessa carina sinus.

¶ Audentes aios foelcia numina ducunt:

¶ Oderunt timidi segnia corda viri,

Huc huc phœbe nouē comitate sororibus adsis

Et tua des cæptis vela secunda meis

Et rege cōposito trāquilla per æquora fluctu:

Maior ut ignaras vrsa minorq; rates,

Teduce non metuā scyllæ vada cæca rapacis

¶ Quælibet est dextro sœmita tuta deo

q; bene materies stellis incæpta secundis

Hæc venit auxilijs usq; tuenda meis.

Scilicet exulta est tatis tua pagina rebus

Candida ceu rubeis lilia mixta rosis.

Cur totiens veteris celebrata est gloria sæclit:

Non minor antiquis carolus extat aus.

Et nisi liuor edax præfetia tempora damineret
Cedunt ætati sæcula prisca nouæ
Si petis exactum cœsorem corpus ad vngue:
Inspicies numeris omnia plena suis
Non ita cōpacti ſuctura est marmoris apta
Ut ſunt tam pulchri membra coacta viri.
Haud ſimilē couſuenerem depinxit a pelleſ:
Nec parphidiaca forma polita manu eſt.
Additur et forti valitudo in corpore firma
CGratio: annexo roboce forma venit.
Tanta nec eſt vitio ſpecies maculata ſinistro
CIngenuos mores flagitat ipſe decor.
Hinc iubet ille ſenex que potio dira pemit
Uita ſit ut ſpeculis ſemper ymago ſuis.
Turpis ut insigni facies virtute ſuuetur
Absurdoq; decens criminē forma vacet.
CTurpius atra ſedet formoso in corpore labes
CIpsa decet ſpecimen candidavita ſuum
Ulidus hinc roſeo nūq; color excidit ore:
Plenaq; perpetui membra vigoris habet.

Sigenus illustri deductum sanguine mavis:

Ille per inumeros nobilis exit avos.

Ut nouus est viridi productus abarboe ramus:

Quivideat patulas luxuriare comas;

C Est aliquid clarus magnorū splendor auorum.

C Illud posteritas æmula calcar habet.

C Scilicet ut nullus tantis sit degener actis.

C Magnanimū pectus strenua facta mouet.

Ceu tener instantem catulus cū viderit ursum.

In patrias vires æmula corda mouet.

Unde feroci pyrrhus gestis stimulatus auitis.

Romanum imperiū pulchra perarma petit.

Unde cadit decius deuotis fossus in armis

Atq; eadem natus fata secatus obit.

Hinc duo scipio ade poeno fortissima ferro

Pectora pro patrijs opposuere foci.

Hinc bene cæsareis paccatum viribus orbem.

Hostibus eueris aur ea roma videt,

Q; bene laudato subnixa est more vetustas.

Cærea cum clari fulsit imago viri.

Exicit effigies magnorum inspecta virorum:

Lumen et impressa certius aure facit:

Cogestas si queris opes: huic diuite corrip-

Defluit in lacos copia larga sinus.

Qualiter in pluviū versus cū iuppiter aurum

In gremium cecidit clausa puella tuum.

Qualiter et flauas voluit tagus auriferandas,

Non decet externis stema carere bonis,

Nec sicut in foelix media ceu tantalus ynda

Possessis fruitur tempus in omne bonis

Post modo quas spernat iusto potiatur et usu

Magnanimus licitas quisque requirit opes.

Sit licet ipsarum regina pecunia rerum

Hæc tñ est famulas digna dedisse manus

Rebus inhumanis nihil est abiectius ipso

Diuite: qui domino stratus ab ære facet

Nec dat pædatam lædentia munera gentem

Non facit ad largas pæda aliena manus,

Pernicosa manent scyllæ dona rapinæ

Munera deuiuo cespite fracta placent,

Chæcleibus male fida rotis fortuna ſeuoluit

Dum ſplendens vitreis frangitur illa modis

CAt maiora gerit cunctis dominantia rebus

Comnia nam virtus imperiosa domat

Ecce refert geminum facunda uoce parentem.

Qui tinxit dulci labra renella fauo

Et ſegmentatis velut ora platonica cūnis

Dædala mops opio nectare tinxit apis.

Tale melos fundit (nec vana poemata fingo)

Qualis erat pyllo fusus ab ore lepos.

CScilicet ex ipſa manans facundia matre

Adiuuat et natos lingua paterna ſuos

Profuit et mater cultis cornelia gracchis

Effinxit q̄ suum lælia docta patrem.

Et patrio insigni ſermone hortensiavicit

Jam iam foeminea danda tributa manu

CNamq; tenax hæret quicquid rudis excipit ætas

CDurat et imbutus uase recente ſapor

Hicq; nouē musis parnasia ductus in antra

Plena meduseo proluvit ora lacu.

Quo bibit ante senex terrae monstrator arandæ.

Aseræa patrias valle secutus oves.

Sive velis musas græco desonte cadentes.

Altus mæonia personat ille tuba.

Seu petis incedens latia grauitate poemæ.

Ipsius affirmes grande maronis opus.

Sive fides feticas argutaq; barbita pulser.

Cedit in auditu they a corda sono.

Et lyra succubit venusino pectine tacta.

Ut numeros sileam lesby puella tuos.

Sive elegi molles miserando plorat amores.

Scripta tibullæo culta lepore facit

Noscit et archanis monumēta recundita fastis.

Sive ea sicut terra sive peracta mari.

Scilicet ut multo stipatus milite perseo.

Bina catbenatis oppida vinxit aquis.

Persidas ut vicit puppis maratonia classes.

Versaq; romano marte coryntos erat.

Ut bis adimpleta est latij pharsalia bussis.

Ipsaq; in acciaco rostra fugata sinu.

Noscit et obsecram cyrrum babylona premetem

Hestacq; seruiliis bella furore manus.

Qua fluit euphrates rapido cū tygride nascens

Quaç ferox septem nilus abundat aquis.

Oceano tellus refluo curcincta prematur

Quaç cylix taurus surgit: et altus athos.

Noscit ubi geminis collisa est fluctibus hystrimos

Et quæ diuerso turba sub axe iacet.

Nâç ignota tenet speculâtem sydera mephitum

Primaç sydonijs nomina cæsa notis.

Et sua pectentes tenuissima vellera seras

Et vaga perscyticas plaistra retracta nives.

Nec minus icta tenet rumpetem foedera poenū

Et numidam infreaū: foemineūç phrygem.

Thessalon indomitos doctū frenare veredos

Certaç gnosiacas mittere tacla manus.

Archadas et pñmū cantantes montibus altis

Cornibus et genitos menstrua luna tuis.

At q; ipsū intenso gaudetem crine sicambrum

flauaq; cū rutilis colla britana comis,

Jura quid annexa gratas collecta perurbeas?

Addita quæ denis bina tabella geris?

Quid loquar ut prudens cautus sapiëtia mente?

Et grauitas ipso digna catone viget?

Septem magna licet sapientes grætia cantet

Ipsa tamen quose gallia facet habet.

¶ Maxima vecordi doctrina in pectore prodest

Sicut in insano sicca furente minax.

¶ Perficit at prudens veri scrutator operti.

¶ Omnia maturoprouida consilio.

¶ Recta etenim librant suspēsam examina mētem.

¶ Nec fluxum a vero tramite carpit iter.

¶ Corruist ut præceps furiata mente libido.

¶ Sic sua sedatum pondera pectus habet.

An stabili fundata fide moderamina dicam:

Et pia sincerae munera iustitiae:

An te magnanimo cōnexa modestia corde

Quæ sortem æquali ducis vtrāqmodo:

Jam valeat marcus fidei seruator honestæ

Justaqm cretensis gloria lancis abi,

Ultrima quæ cessit terris astrea prophanis

Una est intanto conspicienda viro.

CIncorsupta reger trutinæ qui filia seueræ

CNatiui tutoz fœderis acer erit.

Ipse etiam semper vultu conspectus eodem

Omnia socratico more ferenda putat,

CDecidit impatiens sortis quicqz sinistræ;

CNesciet euentu prosperiore frui.

Cætera prætereo rebus maiora relatæ

Nāqz easunt verbis vberiora meis,

qz multa exundat ryphæo in colle priuina

Tam restant alio plura canenda sono.

Plurima congeries gyro claudatur in arcto

Atqz minorvero summa sit ista suo.

Perdita si tenues virtus vanescat inauras

Reditorz orbatis carolus orbis erit.

finis tumultuarii
opusculi.

CQuæ ab impressoribus vel prætermissis; vel additis;
vel peruersa sunt: ut comata; puncta; diphthongi; pa-
rætheses; virgulae; interrogatioes; et ipsa deniq; ortho-
graphia sileatur.

CIn prima epistola: Letalem cicuta: Cicutā: In eadē
epistola: Ut vir et imperator: Et vir: In eadem: Ob
omni obliuionis: Ab omni: In ead: Rupeforti: Rupi
forti: In eadem: Eo maiorem demum gloriam conse-
quetur: hoc sequi debet: Strenuus animus contraria
calamitate veluti purum aurum ardenti camino cōspi-
citur: In eadem: Admeniatur nibil: Adinueniatur:
In scda ælegia primi libr: Tumefactis grandis bucis:
Grandia: In tertio argumēto: menses tris laborauit:
Jam menses tris valde laborauit: In quarto argumen-
to: Ne obitum suum deplorent tam et si ille durus esse
videtur: Ne obitum suum tam et si ille durus esse vide-
tur deplorent: In quarta ælegia: Turgide q̄ pluiae:
Turgide: In quinto arguento: quo circa non solum
ambo ipsi verum etiam mortales omnes sic debet esse:
quo circa non solum ambo ipsi verum etiam mortales
omnes coguntur varias et animi et corporis passiones
et ipsam deniq; mortem subire: et in eodem diurna
vita: diurna ac soelici: In quinta ælegia: Quicquid
orbe pater: Quicquid in orbe: In septima ælegia: quic-
quid videt arte machaon: quicquid valet: In octauo
arguento: abhorsili linga: lingua: In prima ælegia
secundi libr: Tantos honorato: Tantus: In eadem:
pars est rehausta: exhausta: In eadem: Pensandum
est carmen amore: Pensandum est: In secun-
do arguento: bestiodum ascraeum: Ascræū: In se-
cunda ælegia: Moeris ab yrbe: Ad yrbum: In ead: Et
sicut æ fiunt: Et sicutæ: In eadem: Quid aperta fere-
na: Sereno: In tertia ælegia: prosiliens sublimen: su-
blimem. In eadem: Obuius incedis: Acce eras: In
quarta ælegia: Ennua nascentis: Annua: In eadem:
aut noua mantinea mentorea: In quinto argumen-
to: Deserti hominis noctura damna: Et de-
serto homini ventura damna: In eodem: grandioræ

æratem: grandiorum: In eodem: Aurifeto illa rago:
Illi: In sexta ælegia: thura cōculo: cuculo: In septi-
mo argumēto: Tanta syderum omnū vis est: ut mor-
tales omnes: Tanta influentium syderum vis est ut cū
ctos mortales: Ju octaua ælegia: Tristia naz ctocitās
Crocitans: In eadē: clistere repentis: hoc faustus non
autem impressor dedita opera fecit: ne barbaros et mi-
nutos grammaticulos imitaretur: qui clister dicenduz
esse garriūt: In undecimo argumēto. nese immatura
et acerba more: ne ipsā: In duodecimo argumēto:
postnatualem mortem: Naturalem: In prima ælegia
Tertij libri: hic spirat rephyrīo: zephyrīo: In secunda
ælegia: Tum bene rara: Tum bene: In eadem: Occu-
buit phalatis: phalaris: In eadem: Seminat mōstrat
iter: Semita: In eadem: Qui metuit sanctis: Qui ve-
ruit: In eadem: At tua cū trētis: Tetricis: In tertio
argumēto: vt relinquaē demum discipline: Reliquæ:
nec insurgentes hereles: et insurgentes heresēs: In
tertia ælegia: transilianda sur: transilienda: In quinta
ælegia: dulcis amor amo: sp: dulcis amor sep: In ead
mollis vt aqua: agna: In sexto epigrāmate: heuu mori
or: heu morior: In sexta elegia: quæq; rebellis quæq;
In septima ælegia: gelidis q; asperimq; glebis: Al-
perima glebis: In septimo argumēto: galla colas:
schola: In septimo epigrammate de galla iuuētute:
Omnis infelix: Omnis infelix: In eodē: si nescis fœ
dum: fœtens: In octavo heroyco versu: Cautū non
cerut vixem: ceruis:

Elegie fausti a Guido

ne mercatoris In Campo gaillardo Parisijs
Impressæ Anno a christiano natali. M, CCCC,
xclij.. Tertio Nonas Aprilis.

13
Clementine edition of the New Testament
in Latin, printed at Paris by Jean de la
Metz, 1541. The page contains 20 lines
of text in a Gothic script. There are several
holes and stains on the paper, particularly
at the top left and bottom right.